

प्रभाव दैनिक

National Daily

पत्रिका नआएमा, टेगाना परिवर्तन
भएमा वा अन्य कुनै गुनासो/जिज्ञासा
भएमा निम्न माध्यमबाट हामीलाई
तत्काल सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध
गरिन्छ ।

प्रभाव पब्लिकेशन प्रा.लि.
सिफल-७, काठमाडौं

०१४३३३३३३३ / ०७६१०१५४००० /
९८४११५१२१७ / ९८४१२४६२६९

marketing2prabhav@gmail.com

वर्ष १० अंक २३७ काठमाडौं बुधबार, ११ पुस २०८० Prabhav National Daily Wednesday, December 27, 2023 www.prabhavonline.com पृष्ठ ८ मूल्य रु. ५१

‘उत्साह जगाउने काम भएन’

जेवी योजना

काठमाडौं- विपक्षी दलहरूले गठबन्धन सरकार पुरै असफल भएको दाबी गरेका छन्। नयाँ जनादेशका आधारमा गठित सरकारले एक वर्षमा देश र जनताको पक्षमा केही काम गर्न नसकेको भन्दै सरकार ‘असफल’ भएको ठम्याइ विपक्षी दलहरूले गरेका हुन्। सरकार असफल हुँदा सरकारप्रति जनता निराशसमेत भएको टिप्पणी विपक्षी दलहरूको छ।

मंगलबार प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालले एक वर्ष कार्यकालको फेहरिस्त सार्वजनिक गरेपछि, प्रमुख विपक्षी दल नेकपा एमालेका उपाध्यक्ष सुरेन्द्र पाण्डेले दाहाल सरकारको एक वर्ष उत्साहजनक नभएको टिप्पणी गरे। वैदेशिक मुद्रा सञ्चित बढेमा अर्थतन्त्र सुधारेको भन्न पनि नमिल्ने उनको तर्क छ।

‘सरकारको यो उत्साहजनक वर्ष भएन। तर, एउटा इन्डिक्टर पोजिटिभ छ। त्यो भनेको वैदेशिक मुद्राको सञ्चित पर्याप्त छ। पछिल्लो तथ्यांक हेर्दा १७ खर्ब छ,’ उनले प्रभावसँग भने, ‘यही देखाएर अर्थतन्त्र सुधार छ भनेर बसिरहेको छ सरकार। तर, मैले के देख्छु भने पैसा खर्च नभएर सञ्चित बढेको हो।’

प्रधानमन्त्री दाहालले अर्थतन्त्र सुधारोन्मुख रहेको तर संकटग्रस्त नै नभएको बताएका छन्। अर्थमन्त्री डा. प्रकाशशरण महतको चाहिँ अर्थतन्त्रमा सुधार भएको दाबी छ। देशको अर्थतन्त्रबारे यसरी प्रधानमन्त्री र अर्थमन्त्रीको परस्परविरोधी अभिव्यक्ति आइरहेका छन्। पूर्वअर्थमन्त्रीसमेत रहेका पाण्डेले विदेशी मुद्रा सञ्चित बढेकोबाहेक अर्थतन्त्रका बाँकी सूचकांकहरूमा कुनै सुधार नभएको बताए। उनका अनुसार अर्थतन्त्र संकटग्रस्त नै छ। त्यही भएर एक वर्षसम्म पनि अर्थतन्त्र चलायमान हुन सकेन। पाण्डेको यो भनाइमा राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)का उपसभापति डोलप्रसाद (डिपी) अर्याल पनि सहमत छन्। उनले दाहाल सरकारको पहिलो वर्षलाई आर्थिक मन्दीको वर्ष भनेर टिप्पणी गरे।

(क्रमशः पृष्ठ २ मा)

सरकार सुरुमा केही मानिस गिरफ्तार गरेर भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्नु भनेर प्रचारवाजीमा रमायो। जुन ‘स्टन्टबाज’ हो। यसलाई छोडौं। बरु, यस्तो किसिमको प्रणाली स्थापित गरौं, जहाँ हरेक भ्रष्टाचार गर्ने मान्छे समातिउनु। भ्रष्टाचार गर्ने नसक्नु।

सुरेन्द्र पाण्डे

उपाध्यक्ष, नेकपा एमाले

नेपाली जनतालाई थाहा छ कि अर्थतन्त्र अहिले पनि संकटमै छ। संकटमोचनका लागि योजना ल्याउने काम सरकारको हो। तर, सरकार यहाँ चुक्यो।

डोलप्रसाद अर्याल

उपसभापति, रास्वपा

मूल्यवृद्धिले आकाश छोडिसक्यो। भ्रष्टाचार चरमसीमामा छ। बेरोजगारी त कुरै गर्नुपर्ने। अर्थतन्त्र चलायमान छैन। अलिकति बैंकको ब्याजमा केही कमी गर्न खोजेको देखिन्छ। अरु के छ र ?

बुद्धिमान तामाङ

उपाध्यक्ष, राप्रपा

दाहालको आत्मसमीक्षा हुटहुटीअनुसारको परिणाम आएन

- देश कति बन्यो भन्ने होइन, कति बन्न सक्थ्यो भन्ने आत्मसमीक्षामा छु। यही चिन्ता र आत्मसमीक्षाका साथ म सार्वजनिक घोषणा गर्दछु, अब सरकारको कार्यशैली बदलिने छ
- यही साता म प्रधानमन्त्री कार्यालयको संरचनात्मक परिवर्तन गर्दै छु। सिंगो राज्यका लागि त्यो एउटा संकेत र सन्देश हुने छ
- कार्यक्षमता कमजोर भएका राजदूत र नियोग प्रमुखहरू फिर्ता बोलाइने छ
- संसारको कुनै पनि कुनामा रहेका योग्य नेपालीले विश्वविद्यालय सुधारको प्रस्ट र इमान्दार खाकासहित उपकुलपतिमा दाबी गर्न सक्ने छन्
- अब पूर्वधारमा कम्तीमा दुई सिफ्टको प्रत्याभूति हुने र सकेसम्म ब्यारेक

- मोडलमा लैजाने गरी मैले नीतिगत र व्यवहारिक छलफल गरिरहेको छु
- योग्यता पुगेका ‘स्टार्ट अप’लाई पाँच वर्षका लागि दुई प्रतिशत ब्याजदरमा ५० लाख स्वयँसम्म ऋण दिने व्यवस्था मिलाइने
- कार्यसम्पादन कमजोर भएको अवस्थामा म कसैलाई माफ गर्नसक्ने अवस्था र मनस्थितिमा छैन। कार्यक्षमता प्रमाणित गर्न सकेनौं भने कसैले पनि अब ठाउँ ओगटिरहनु हुँदैन, छाडिदिनुपर्छ
- आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट निर्माणमा जनप्रतिनिधि र आमनागरिककोसमेत पर्याप्त सुफाव लिने गरी बजेटका सिद्धान्त र प्राथमिकता फागुनमै पेश गर्ने तयारी

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालले सरकारको नेतृत्व गरेको वर्ष दिन पुगेको छ। यसै उपलक्ष्यमा दाहालले मंगलबार मन्त्रपरिषदको कार्यालयमा जनताको नाममा सम्बोधन गरे। अधिल्लो पुस ११ गते तेश्रोपटक प्रधानमन्त्री बनेका दाहालले यो एक वर्षमा उपलब्धिभक्त काम गर्न नसकेको स्वीकार गर्दै अब परम्परा तोडेर अघि बढ्ने बताए। दाहालले सुशासन र विकासका लागि परम्परा तोडेर आफू प्रस्तुत हुने बताएका छन्। दाहालले आफू अब विहान १० बजे नै सिंहदरबारमा उपस्थित भएर आफ्नो कार्यशैली बदल्ने उद्घोष गरेका छन्।

सरकारको कार्यशैली बदल्ने प्रण

प्रधानमन्त्री दाहालले सम्बोधनका क्रममा आफू सफल पनि हुन नसकेकोले आत्मसमीक्षामा उभिएको बताए। ‘आज सिंहदरवारस्थित प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषदको कार्यालयमा जनताको नाममा सम्बोधन गरे। अधिल्लो पुस ११ गते तेश्रोपटक प्रधानमन्त्री बनेका दाहालले यो एक वर्षमा उपलब्धिभक्त काम गर्न नसकेको स्वीकार गर्दै अब परम्परा तोडेर अघि बढ्ने बताए। दाहालले सुशासन र विकासका लागि परम्परा तोडेर आफू प्रस्तुत हुने बताएका छन्। दाहालले आफू अब विहान १० बजे नै सिंहदरबारमा उपस्थित भएर आफ्नो कार्यशैली बदल्ने उद्घोष गरेका छन्।

वर्दलिने छ,’ दाहालले भने, ‘केही पूर्वनिर्धारित र अपरिहार्यबाहेक म बाहिरका कुनै पनि कार्यक्रममा नगर्ने नीति तथा कार्यक्रम र बजेटको तयारी एवं विकास र सुशासनमा रहेका समस्या समाधान गर्न लागे निष्कर्षमा छु। सरकारको कार्यशैली बदल्न यो एउटा प्रस्थानबिन्दु हुने छ।’ दाहालले यही साता प्रधानमन्त्री कार्यालयको संरचनात्मक परिवर्तन गर्ने जनाएका छन्।

विजुली बेच्ने सपना

प्रधानमन्त्री दाहालले हाइड्रोमार्फत अब नेपालले धन आर्जन गर्ने समय धेरै टाढा नरहेको सम्बोधनमार्फत बताएका छन्। ‘भार तसँग मात्रै नभएर बंगलादेशसँग पनि हामी विद्युत् व्यापारको एकदमै नजिक पुगेका छौं। नेपालबाट बंगलादेशमा ४० मेगावाटसम्म

विद्युत् निर्यात गर्न त्रिदेशीय विद्युत् व्यापार सम्झौतामा हस्ताक्षर हुँदै छ,’ दाहालले भने। चीन भ्रमणको क्रममा नेपाल चीन जोड्ने चिचिले-केरुङ २२० केभी प्रसारणलाइन अगाडि बढाउने सहमति भएकोसमेत उनले बताए। यस वर्षमात्रै ५४१ मेगावाट विजुली थप भए पनि आफू सन्तुष्ट नभएको दाहालको भनाइ छ। उनले सम्बोधनका क्रममा आफ्नो एक वर्षको उपलब्धि भएको दाबी गरे। ‘विगतका हिसाबले यो एक वर्ष करिब ८० वर्ष बराबर हो। तर, मैले यसमा सन्तोष मानेको छैन। मेरो विश्लेषणमा हामीसँग यस क्षेत्रमा भएको सम्भावनाको तुलनामा यो सधैं सानो उपलब्धि हो,’ दाहालले भने।

(क्रमशः पृष्ठ २ मा)

सन्दर्भ: वैदेशिक रोजगार

प्रधानमन्त्री दाहालको घोषणा

वैदेशिक रोजगार प्रक्रियालाई पूर्ण अनलाइन बनाइने

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- सरकारले वैदेशिक रोजगारीको प्रक्रियालाई पूर्ण अनलाइन प्रणालीमा लैजाने भएको छ। प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालले मंगलबार आफ्नो एक वर्ष कार्यकालको उपलब्धि सार्वजनिक गर्नेक्रममा उक्त घोषणा गरेका हुन्। साथै, यो प्रक्रियालाई वैकड प्रणालीसँग जोड्ने पनि उनले उद्घोष गरे। राहदानी वितरणसमेत अनलाइनबाटै गर्ने व्यवस्था गर्ने प्रधानमन्त्री दाहालले बताए।

प्रधानमन्त्री दाहालले एक वर्षमा श्रम र रोजगारसँग सम्बन्धित सीप विकास, उद्यमशीलता, आप्रवासन, रोजगारलगायतका सबै प्रकारका सेवाहरू एकद्वार र एकीकृत रूपमा स्थानीय तहमा रहेको रोजगार सेवा केन्द्रबाट प्रदान गर्न सफल भएको बताए। उनले वैदेशिक रोजगारीमा जाने नेपाली श्रमिकलाई दिइँदै आएको दुई वर्ष श्रम स्वीकृतिको सीमालाई परिमार्जन गरी सम्बन्धित मुलुकको करार अवधिबमोजिम नै श्रम स्वीकृति दिने व्यवस्था गरिएको बताए। यतिमात्र नभई श्रमिकको सहजीकरणका लागि सम्बन्धीत मुलुक हेर्ने विदेशस्थित

नियोगबाटै पुनः श्रम स्वीकृति प्रदान गर्ने व्यवस्थासमेत गरिएको उनले उल्लेख गरे। ‘स्थानीय तहमा रहेका रोजगार सेवा केन्द्रबाट वैदेशिक रोजगारीका क्रममा मृत्युवरण गर्न पुगेका १० हजार ४२ जना मृतकका परिवारलाई आर्थिक सहायता प्रदान गरिएको छ,’ प्रधानमन्त्री दाहालले भने, ‘अंगभंग वा विरामी भएका ४१५ कामदारलाई आर्थिक सहायता प्रदान गर्ने र वैदेशिक रोजगारीको क्रममा मृत्यु भएका व्यक्तिका सन्ततिहरूमध्ये दुई हजार ९५६ जनालाई छात्रवृद्धि प्रदान गर्ने कार्यमा सहजीकरण गरिएको छ।’

सेवाग्राहीले रोजगारसम्बन्धी सम्पूर्ण सेवा आफ्नो स्थानीय तहबाटै नै प्राप्त गर्ने बताउँदै वैदेशिक रोजगार विभाग र वैदेशिक रोजगार बोर्डबाट प्रदान गरिने वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी कार्यलाई पूर्णरूपमा अनलाइन प्रणालीको व्यवस्था गरिएको प्रधानमन्त्री दाहालले बताए। यस अवधिमा वैदेशिक रोजगारीका लागि विभिन्न मुलुकमा गई विचल्लीमा परेका १५६ जना श्रमिकको उद्धार गरिएको पनि बताए। यस्तै वैदेशिक रोजगारीको सन्दर्भमा हुने ठगीलगायतका गुनासाहरू समयमै सम्बोधन नभइरहेको अवस्थामा

गर्ने ‘इमिडिएट रेस्पान्स टास्क फोर्स’ (आइआरटिएफ) गठन गरी कामदारको समस्या तत्काल सुनुवाइ गर्ने व्यवस्था गरिएको प्रधानमन्त्री दाहालले जानकारी दिए। मार्सल टिम, शीघ्र प्रत्युत्तर टोली (आरआरटी) गठन गरी कामदारहरूको राहत तथा उद्धार कार्यलाई प्रभावकारी बनाइएको उनको भनाइ छ। वैदेशिक रोजगारीमा रहेका वा स्वदेशभित्रै पनि वैदेशिक रोजगारीको नाममा ठगीएका व्यक्तिको समस्या तथा गुनासो सुन्न श्रम मन्त्रालयले चौबीसै घण्टा कल सेन्टर सञ्चालनमा ल्याएको पनि जानकारी दिए। यसैगरी प्रधानमन्त्री दाहालले उपलब्धिका रूपमा वैदेशिक रोजगारीमा गएका कामदारहरूलाई कार्यस्थलमा आइपर्ने स्वास्थ्यसम्बन्धी समस्या समाधानका लागि परामर्श उपलब्ध गराउन गत वर्ष चैत १५ गतेदेखि टेलिमेडिसाइन सेवा सञ्चालन गरिएको बताए। साथै, स्वदेशमा नै उद्यमशीलता प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका श्रमिकलाई पुनःएकीकरण कार्यक्रम लागू गरिएको बताए। उनले चालू आर्थिक वर्षमा २५ हजार व्यक्तिकोलाई रोजगारीको प्रदान गर्ने लक्ष्यसहित कोशी प्रदेश र मधेश प्रदेशबाट १०/१० गरी २० वटा

स्थानीय तहहरू छनोट गरी पुनःएकीकरण कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइएको बताए। उनले वैदेशिक रोजगारमा जाने श्रमिक, विदेशमा स्वरोजगारमा रहेका व्यक्ति, स्वदेशभित्र अनौपचारिक क्षेत्र र स्वरोजगारमा रहेका व्यक्तिहरूलाई समेत योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा योजनामा समावेश गर्ने कार्यको सुरुआत भएको बताए। हालसम्म औपचारिक क्षेत्रमा रहेका चार लाख ६४ हजार ७२१ जना, वैदेशिक रोजगारीमा रहेका चार लाख ९४ हजार २९२ जना, अनौपचारिक क्षेत्रमा रहेका तीन जना र स्वरोजगारमा रहेका ३४ जना गरी जम्मा नौ लाख ५९ हजार ५० जना व्यक्ति योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कोषमा सुचीकृत भएको प्रधानमन्त्री दाहालले सम्बोधनको क्रममा बताए। त्यस्तै वैदेशिक रोजगारीको क्षेत्रलाई फराकिलो पार्ने र नेपालीहरूको रोजगारको गन्तव्य युरोप केन्द्रित गर्ने सरकारको लक्ष्यअनुसार नेपालले रोमानियासँग गरेको द्विपक्षीय श्रम समझदारी र जर्मनी सरकारसँग दक्ष श्रम आप्रवासन तथा ज्ञान आदान-प्रदानसम्बन्धी संयुक्त घोषणापत्रमा गरिएको हस्ताक्षरलाई प्रधानमन्त्री दाहालले उपलब्धि मानेका छन्।

जनहितमा जारी सन्देश

सुरक्षित रहौं रोकथाम गरी नियन्त्रण गरौं

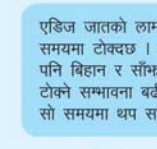
डेगी रोग डेगी माइरसबाट संक्रमित एडिज जातको लामखुटेको टोकाईबाट मात्र सर्दछ।

धेरै मात्र पानी जम्मा भएको भाँडामा पनि यो लामखुटेले फुल पावँदछ र यसको वृद्धि विकास हुन्छ।

डेगीको लक्षणहरू उच्च ज्वरो आउनु, जोर्नी र नाशपेशीहरू, आँखाको मेडी र टाउको बेससरी दुख्नु, शरीरमा राता बिभिराहरू आउनु, वाक्वाकी लाग्नु वा कान्ता हुनु आदी हुन्।

डेगीबाट बच्ने उपायहरू

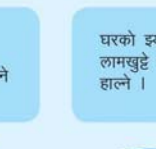
एडिज जातको लामखुटेले बिनको समयमा टोक्यछ र त्यसमाथि पनि मिहान र लसमाथि टोकेने सम्भावना बढी भएकोले सो समयमा थप सचेत हुने।

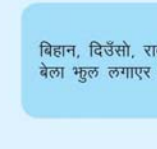
आफ्नो घर वरिपरि, कार्यस्थल र सार्वजनिक ठाउँहरूमा पानी जम्मा नदिने। पानी राख्ने भाँडालाई लामखुटे नछिर्ने गरी राम्ररी छोपेर राख्ने।

दिउँसो पनि लामखुटे भगाउने धूप बाल्ने र लामखुटेको टोकाईबाट बच्ने महलम लगाउने।

घरको झ्याल ढोकामा लामखुटे नछिर्ने जाली हाल्ने।

मिहान, दिउँसो, राती जुनसुकै बेला भुलु लगाएर मात्र सुत्ने।

पुरै शरीर ढाक्ने ढुगा लगाउने।

लामखुटेले फुल पार्ने सक्ने संभावित घर भित्र र वरपरका पानी जमेको ठाउँहरू र पानी राख्ने भाँडालाई सोजी सोजी सफा गरी र लामखुटेको फुल नष्ट गरी।

पृष्ठ १ बाट क्रमशः

हुटहुटीअनुसारको परिणाम...

गेमचेञ्जर आयोजनामा सरकारको ध्यान

प्रधानमन्त्री दाहालले सरकार गेम चेञ्जर ठूला जलविद्युत् आयोजनामा केन्द्रित भएको बताए । भारत, बंगलादेश र चीनसमेत नेपालको विद्युत् व्यापारका साझेदार बन्ने परिस्थिति तयार भएको दाबी दाहालको छ । 'तीन वर्षभित्र सम्पन्न गर्ने गरी नेपाल विद्युत् प्राधिकरणबाट १० हजार ८०० मेगावाट क्षमताको कर्णाली चिसापानी जलविद्युत् आयोजनाको थप अध्ययन सुरु भएको छ,' दाहालले भने, 'एक हजार ९०२ मेगावाट क्षमताको मुगु कर्णाली जलविद्युत् आयोजनाको अध्ययन सम्पन्न भएको छ। हाल कार्यान्वयनमा रहेको ९०० मेगावाट क्षमताको अरूण तेस्रो जलविद्युत् आयोजनालाई मैले सीधै पनि सहजीकरण गरिरहेको छु भने एक हजार ६३ मेगावाट क्षमताको माथिल्लो अरूण आयोजनालाई लगानी जुटाउने कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।'

विकासका लागि 'ब्यारेक चरण' मिलाउनु

पछिल्ला दिनमा वन ऐनका कारण विकासमा अवरोध देखिएको छ । प्रधानसेनापति प्रभुराम शर्माले पनि वनकै कारण काठमाडौं-तराई द्रुत मार्ग (फास्ट ट्र्याक)मा ढिलाइ भएको बताएका थिए । यस विषयलाई सम्बोधन गर्न आफूले ब्यारेक मोडल अपनाउने दाहालले प्रतिबद्धता जनाएका छन् । 'वनको भोगाधिकार र जग्गाप्राप्तिमा जटिलता छन् । नागरिकको जग्गाप्राप्तिमा पनि थुप्रै समस्या छन्,' उनले भने, 'अब म एक-एक वटा कामलाई बेग्लाबेग्लै ढालोमा राख्ने अनि समस्याको जरो छुट्टाउने हंगामा छिर्नोस्ने गल्ती गर्दैनं, वरु कार्यतालिका र समयतालिका नै बनाएर र सबै सरोकारवालालाई एक ठाउँमा राखेर समग्र पूर्वाधार विकासका कानुनी, नीतिगत र प्रक्रियागत जटिलताको दीर्घकालीन हल खोज्छु ।' समयमा आयोजना पूरा नहुँदा नकारात्मक भाष्यमात्र नबनेको बरु लागत बढेको र जनताले ठूलो सास्ती खेप्नुपरेको उनले उल्लेख गरे । 'अब पूर्वाधारमा कम्तीमा दुई सिफ्टको प्रत्याभूति हुने र सकेसम्म 'ब्यारेक मोडल'मा लैजायने गरी मैले नीतिगत र व्यावहारिक छलफल गरिरहेको छु,' उनले भने । दाहालले ८० को दशक तीव्र विकासको दशक' भन्ने

संकल्पसंगै पूर्वाधारमा देशले नयाँ ढंगले फड्को मार्नेपनि बताए ।

विश्वविद्यालयमा राजनीतिक भागवण्डा बन्द गर्ने प्रधानमन्त्री दाहालले अब विश्वविद्यालयमा राजनीतिक भागवण्डा नहुने दाबी गरेका छन् । त्रिभुवन विश्वविद्यालयमा उपकुलपति नियुक्ति राजनीतिक संलग्नताका आधारमा हुँदै आएका छन् । यो संस्कार आफूले अन्त्य गर्न दाहालको दाबी रह्यो । 'संसारको कुनै पनि कुनामा रहेका योग्य नेपालीले विश्वविद्यालय सुधारको प्रस्ट र इमान्दार खाकासहित उपकुलपतिमा दाबी गर्न सक्ने छन्,' दाहालले भने, 'अब मेरिटोक्रेसी सुरु हुने छ,' र त्रिभुवन विश्वविद्यालय त्यसको प्रेरान्वित्वु बन्दो छ ।' नेपालका विश्वविद्यालयहरू रिर्लिदै जाने, युवा जनशक्तिसँगै पुँजी पनि पलायन हुने डरलाग्दो अवस्था अन्त्य गर्न तथा शिक्षामा गुणस्त्रीय र प्रतिस्पर्धी जनशक्ति देशभित्रै उत्पादन गर्न बहुआयामिक कदम चाल्नेसमेत उनले बताए ।

शासकीय सुधारमा प्रतिबद्धता

प्रशासनिक सुधार नहुँदा शासन व्यवस्थाप्रति वितृष्णा बढ्दो छ । यस विषयमा पनि प्रधानमन्त्री दाहालले सम्बोधन गरेका छन् । 'नागरिक जहाँ-जहाँ राज्यसँग टोकिन्छन्, ती सबै विन्दुमा शासकीय सुधार भेगे प्रतिबद्धता हो,' दाहालले भने । स्थानीय तहसमेतको सहयोगमा माघ मसानतिभ्र जनघनत्वका आधारमा जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूमा थप जनशक्तिको व्यवस्था गरी राष्ट्रिय परिचयपत्र र राहदानी प्राप्त गर्ने समयावधि छोट्याउने उनले बताए । राहदानी छुपाई कार्याई प्रतिस्पर्धाका आधारमा अधि बढाइने बताइएको छ । दाहालले कार्यक्षमता कमजोर भएका राजदूतहरूलाई फिर्ता बोलाउनेसमेत जनाएका छन् । 'कार्यक्षमता कमजोर भएका राजदूत र नियोग प्रमुखहरू फिर्ता बोलाइने छन्,' दाहालले भने ।

'स्टार्ट अप'लाई ५० लाख ऋण

प्रधानमन्त्री दाहालले गैरसरकारी स्रोतलाई च्यालेञ्ज फण्डमा राखेर परिचालन गर्ने बताएका छन् । सूचना प्रविधि क्षेत्रमा आफ्नै तत्परतामा हजारौ युवाहरूले फण्ड ७० अर्ब रूपैयाँ पसै वर्षमात्र देशमा ल्याएका छन् । 'कार्यक्षमता कमजोर भए पनि उनीहरूसँग नियमित संवादमा बस्छु, उनीहरूलाई अवरोध पुगेका सबै गाँडा फुकाउँछु र

परिणाममुखी संयन्त्र बनाउँछु । देश किन सोचेजति अघि गएन भने हामीले उद्यमशीलताको विकास गर्न सकेनौं भन्ने समीक्षा गरी अब म उद्यमशीलताको माध्यमबाट आर्थिक उन्नति र रोजगारीको घोषणा गर्दछु ।'

दाहालले स्टार्ट अप व्यवसायीलाई ५० लाख रूपैयाँसम्म ऋण दिने व्यवस्थासमेत गर्न बताए । 'सबै किसिमका नीति, कानुन र स्रोतलाई उद्यमशीलताको दिशामा उन्मुख गराउन तत्काल एकीकृत रणनीति बनाइदैं छु । गैरसरकारी क्षेत्रका स्रोतलाई एउटै बास्केटमा राखेर परिचालन गर्ने रणनीति बन्दै छु भने सबै किसिमका स्रोतलाई 'च्यालेञ्ज फण्ड' मा राखेर परिचालन गरिदैं छु । यस आर्थिक वर्षभित्र उद्योग मन्त्रालयबाट योग्यता पुगेका स्टार्ट अपलाई पाँच वर्षका लागि दुई प्रतिशत व्याजदरमा ५० लाखसम्म ऋण दिने व्यवस्था मिलाइदैं छु,' दाहालले भने, 'नागरिकमा उद्यमशील सोच जगाउन विद्यालयदेखि विश्वविद्यालयसम्म समुदायका यथार्थ र सम्भावनासँग जोडिएको प्रविधिउन्मुख पाठ्यक्रम पनि तयार गरिदैं छु ।'

संघीयता कार्यान्वयनमा जोड

प्रधानमन्त्री दाहालले संघीयता कार्यान्वयनमा जोड दिएका छन् । संघीयतापछि प्रशासनिक खर्च बढेको विषय अफवाहमा भएको उल्लेख गर्दै अहिलेभन्दा एकात्मक व्यवस्थामा जनप्रतिनिधि धेरै भएको तथ्य प्रस्तुत गरे । 'एकात्मक राज्य व्यवस्थामा कूल एक लाख ५५ हजार ८६२ जनप्रतिनिधि छन् भने अहिले जम्मा २८ हजार ४५३ जनप्रतिनिधि छन्,' दाहालले भने ।

अधिकार पाएनौं भनेर मुख्यमन्त्रीहरूको असन्तोष सुनेको उल्लेख गर्दै दाहालले आफू प्रदेश बलियो बनाएर लैजाने पक्षमा रहेको बताए । 'पछिल्लो समय प्रदेश मुख्यमन्त्रीहरूको असन्तोष मैले सुनेको छु र बुझेको पनि छु । म आज यही सम्बोधनबाट उहाँहरूलाई विश्वास दिलाउँछु, संघीयताका सबै गाँडा निकै छिट्टो फुकाइदैं छु,' दाहालले भने, 'संघीयतालाई वास्तविकरूपमा नै कार्यान्वयन गर्न म प्रतिबद्ध र दृढ छु । यसका लागि जरूरी कानुन तुरुन्तै ल्याउन म तयार छु ।'

आशा जगाउन नसकेको पदमा किन बसिरहने ?

प्रधानमन्त्री दाहालले जनतामा आशा जगाउन नसक्ने मन्त्रीले पदमा बसिरहन नमिल्ने बताए । 'म आज जनतालाई साक्षी राखेर माननीय मन्त्रीहरूलाई

पनि भन्न चाहन्छु, हामीलाई असफल हुने छुट छैन,' दाहालले भने, 'कार्यसम्पादन कमजोर भएको अवस्थामा म कसैलाई माफ गर्नसक्ने अवस्था र मनस्थितिमा छैन । हामी सबै आ-आफ्नो भूमिकामार्थि न्याय गर्नेपनि नैतिक दबावमा छौं । कार्यक्षमता प्रमाणित गर्न सकेनौं भने कसैले पनि अब ठाउँ ओगटिरहन हुँदैन, छाडिदिनुपर्छ ।' यो नीति आफूमा पनि लागू गर्ने उनले बताए । 'देशमा सकारात्मक परिवर्तन र आशा जगाउन नसके मैले पनि पद ओगटिरहन जरूरी छैन,' दाहालले भने ।

फागुनमै बजेट

सरकारको नीति तथा कार्यक्रम र बजेटलाई परम्परागत धारबाट भिन्न बनाउनुपर्ने धारणा राखेका दाहालले अबको बजेट पर्याप्त छलफलपछि ल्याउने बताएका छन् । 'बजेट निर्माणको परम्परागत तरिकाले न प्राथमिकतापूर्ण योजनाहरूमा बजेट बिनियोजन हुन सक्त्यो, न खर्चको सही आँकलन नै हुन सक्त्यो । यसको प्रत्यक्ष असर पुँजीगत खर्चमा परी समय आर्थिक क्षेत्र नै प्रभावित भइरह्यो । त्यसैले म नीति योजना र बजेट निर्माणको परिपाटी नै परिवर्तन गर्ने तयारीमा छु,' दाहालले भने, 'सरकारको नीति तथा कार्यक्रम र बजेटलाई परम्परागत धारबाट भिन्न बनाउनेपछि । आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट निर्माणमा जनप्रतिनिधि र आमनागरिकको समेत पर्याप्त सुझाव लिनेगरी बजेटका सिद्धान्त र प्राथमिकता फागुनमै पेश गर्ने मेरो तयारी छ । त्यसमा प्राप्त सुझावसमेत समेटेी नीति तथा कार्यक्रम र त्यसकै आधारमा बजेटलाई अन्तिम रूप दिने गृहकार्यमा म छु ।'

उत्साह जगाउने...

अर्थतन्त्र सुधार्न कुनै योजना सरकारले नल्याएको भन्दै आलोचनासमेत गरे । 'नेपाली जनतालाई थाहा छ कि अर्थतन्त्र अहिले किन संकटमै छ । संकटमोचनका लागि योजना ल्याउने काम सरकारको हो । तर, सरकार यही चुक्यो,' सांसदसमेत रहेका अर्यालले भने । अर्को विपक्षी दल राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपाले पनि दाहाल सरकारको एक वर्षलाई उपलब्धिमुलक ठानेको छैन । पार्टी उपाध्यक्ष युद्धिमान तामाङले अर्थतन्त्र चलायमान नभएको र मूल्यवृद्धिले आकाश छोएको बताए । 'मूल्यवृद्धिले आकाश छोइसक्यो । भ्रष्टाचार चरमसीमामा छ । बेरोजगारी

त कुरै गर्नुपर्ने,' सांसदसमेत रहेका तामाङले भने, 'अर्थतन्त्र चलायमान छैन । अलिकति बैकको ब्याजमा केही कमी गर्न खोजेको देखिन्छ । अरु के छ र ?'

यसरी विपक्षी दलका नेताहरूले अर्थतन्त्र सुधार्न त्यसतर्फ सरकारको पहलकदमी नभएको टिप्पणी गरेका छन् । सुशासनको क्षेत्रमा सरकार 'स्टप्टबाज'मा रमाएको पनि उनीहरूको दाबी छ । जबकि, भ्रष्टाचार, तस्करीजस्ता आपराधिक गतिविधि नियन्त्रण गर्दै सुशासन कायम गर्न थिति बसाउनुपर्नेमा एमाले उपाध्यक्ष पाण्डेको जोड छ । त्यसका लागि कारोबार अनलाइन प्रणालीबाट गराउनुपर्ने उनको सुझाव छ । 'सरकार लुम्बा केही मानिस गिरफ्तार गरेर भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्छु भनेर प्रचारवाजीमा रमायो । जुन स्टप्टबाज हो । यसलाई छोडौं,' उनले भने, 'वरु, यस्तो किसिमको प्रणाली स्थापित गरौं, जहाँ हरेक भ्रष्टाचार गर्ने मान्छे समातिउनु । भ्रष्टाचार गर्ने नसकून । यसको मतलब अनलाइन कारोबारमा जानुपर्छ ।'

उनले चालू आर्थिक वर्षको पाँच महिना विद्यासम्म पुँजीगत बजेट कार्यान्वयनको स्थिति चिन्ताजनक रहेको बताए । यही अवस्था कायम रहे लक्ष्यअनुसार बजेट कार्यान्वयनमा सरकार चुक्यो भन्ने पाण्डेलाई लागेको छ । उनले अवस्थामा पनि प्रधानमन्त्री भने सत्ता जोगाउनेमै केन्द्रित भएको पाण्डेको ठ्याड छ । त्यसका लागि भारत पुरिो प्रधानमन्त्रीले नसँगै गेरुवस्त्र लगाएको आरोप लगाए ।

१० पुस २०७९ मा तेस्रोपटक प्रधानमन्त्री भएका दाहालले यसपटक देश र जनताको पक्षमा काम गर्ने हुटहुटी रहेको बताएका थिए । देशवासीले युगोयुग सफिकनेगारिका काम गर्न उनको प्रतीक्षा थियो । तर, दाहाल स्वयंले मंगलबार भने 'सरकार असफल त भएन तर मेरै हुटहुटीअनुसारको परिणाम आएन ।' यसका लागि उनले सरकारको कार्यशैली बदल्ने बताएका छन् । 'देश कति बन्थ्यो भन्ने होइन, कति वन्न सक्त्यो भन्ने आत्मसमीक्षामा छु । यही चिन्ता र आत्मसमीक्षाका साथ सर्वजनिक घोषणा गर्छु कि अब सरकारको कार्यशैली बदलिने छ ।'

दाहाल नेतृत्वको वर्तमान गठबन्धन सरकार १० पुस २०७९ मा गठन भएको हो । गठबन्धन सरकारको साभामा न्यूनतम कार्यक्रम पनि यसअघि सर्वजनिक भएको थियो । तर, ती कार्यक्रमहरू सरकारको प्राथमिकतामा छैनन् । यसले गर्दा सरकारको एक वर्ष त्यति सन्तोषजनक नभएको प्रधानमन्त्रीकै स्वीकारोक्ति छ ।

स्वास्थ्य बिमाको दायरा बढाउने प्रधानमन्त्रीको घोषणा

काठमाडौं (प्रस)- प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालले स्वास्थ्य विमाको दायरा विस्तार गर्ने घोषणा गरेका छन् । सरकारले एक वर्ष पूरा भएको अवसरमा देशवासीका नाममा सम्बोधन गर्दै प्रधानमन्त्री दाहालले भने, '२०७४ सालमा म प्रधानमन्त्री हुँदा राष्ट्रिय स्वास्थ्य विमा ऐन ल्याइएको हो, तर विमा कार्यक्रम त्यसको भावना र व्यवस्थाअनुसार अघि बढेन । अब यसलाई सुधार्दै मेरै कार्यकालमा बनेको ऐनबमोजिम नागरिकको स्वास्थ्यमा पहुँचको संवैधानिक हकको 'ग्यारेण्टी' गर्न काम उच्च प्राथमिकतामा हुने छ ।' स्वास्थ्य विमा ऐनबमोजिम विमाको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि नीतिगत र प्रक्रियागत सुधार, बोर्डको

क्षमता अभिवृद्धि, बलियो अनुगमन र मूल्यांकन संयन्त्र, विमाको दायरामा वृद्धि र सबैको आवद्धता, उपचारका लागि अस्पताललागामा संरचना र सेवाको गुणस्तरमा व्यापक सुधार र जनशक्ति व्यवस्थापनका लागि सरकार तदारुकताका साथ लागिरहेको जानकारी दिँदै उनले विमाको हालको रकमको दायरा बढाइने र आधारभूतवाहेक हाल सञ्चालित सबै नि:शुल्क कार्यक्रमहरूलाई समेत एकीकृत रूपमा स्वास्थ्य विमामा आबद्ध गरिने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे । स्वास्थ्य विमालाई केन्द्रमा राखी एकीकृत स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास मापदण्डअनुसार स्वास्थ्य प्रणालीको विकासमा जोड दिइने पनि उनले स्पष्ट गरे ।

जसपाको सांगठनिक प्रस्तावमाथि छलफल

काठमाडौं (प्रस)- जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपालको मंगलबार बसेको बैठकमा सांगठनिक प्रस्तावमाथि छलफल भएको छ । पार्टीका केन्द्रीय कार्यकारिणी समिति सदस्य एवं संगठन विभाग प्रमुख र सात प्रदेश समितिका इन्चार्ज रहेको कार्यदलले तयार पारेको जिम्मेवारी बाँडफाँटको प्रस्तावमाथि छलफल भएको सो पार्टीका प्रचारप्रसार

विभाग प्रमुख पूर्ण बस्नेतले जानकारी दिए । उनका अनुसार जसपाले यसअघि केन्द्रीय कार्यकारिणी समिति सदस्य र केही राजनीतिक समिति सदस्यलाई मात्र जिम्मेवारी तोकेको थियो । खासगरी पार्टीका ११९ राजनीतिक समिति सदस्यलाई विभाग तथा संयन्त्रमा जिम्मेवारी दिनेगरी तयार पारिएको प्रस्तावमा वैठकमा छलफल भएको जनाइएको छ ।

साउदीमा वैदेशिक रोजगारको अवसर

कम्पनी : AHMED SAAD FARHAN AL YAMANI FOUNDATION
 पूर्ण स्वीकृति मिति: २०८०/०८/०८
LT. No. 297052
 चलानी नं.: ६०९२०४०८

सि. नं.	कामदारको पद	माग संख्या		मासिक तलव		ओवर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हालामा काम गर्ने दिन	वर्षिक छुट्टा दिवा	खासा सुविधा	बस्ने सुविधा	करार अवधि
		पुरुष	महिला	SR	ने.रु.							
1	Cook	2	0	1500	५३,२५०	५ दिन अक्षर	८ घण्टा	६ दिन	५ दिन अक्षर	छ	२ वर्ष	

अन्तरगर्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८० पौष १८ गते (3rd Jan. 2024) मा हुनेछ ।

सददेशमा गरिने प्रि-मेडिकल सर्वेक्षण गर्ने र कति गर्ने	रोजगार कम्पनिले मेडिकल सर्वेक्षण दिने/बदिन	सददेशमा गरिने बिमा सर्वेक्षण ले व्यहोर्ने र कति लाग्ने	रोजगारमा बिमा हुने/बढ्ने र कसले व्यहोर्ने	हवाई टिकट कसले दिने र कति लाग्ने	निषा शुल्क कसले दिने र कति लाग्ने	अभिलेखिकरण शुल्क कति लाग्ने र कसले व्यहोर्ने	निषा शुल्क कसले व्यहोर्ने
कामदार आफै	दिने	कामदार आफैले	हुने/रोजगारदाता कम्पनीले	रोजगारदाता कम्पनीले	रोजगारदाता कम्पनीले	रु.१०००/-	कामदार आफैले

कल्याणकारी कोषसम्बन्धित व्यवस्था: रु. १,५००/- कामदार आफैले **सेवा शुल्क:** १०,०००

वैदेशिक रोजगार विभागबाट मारिएको जानकारी: १) आफ्नो नाममा निषा प्राप्त भई जाने निश्चित भएपछि मात्र कम्पनिमै गई रकम बुझाउनु होला । बुझाएको रकमको भौचर अनिवार्य लिनुपर्ने । २) आफू काम गर्न जाने मुलुकमा रहेको नेपाली कुटीनीतिक नियोगको सम्पर्क ठेगाना र फोन नम्बरहरू सामु राख्नुहोला । आफू कुटीनीटमा पर्दा सम्पर्क गर्न सकिने हुन्छ । ३) यस विभागबाट उल्लेख भएका भन्दा बढि रकम कसैलाई नदिनुहोस । ४) विदेश जानुअघि अभिलेखिकरण वा इन्डक्स तालिम अनिवार्य लिनुपर्ने । ५) विदेश जानुअघि आफू जाने मुलुक, काम दिने कम्पनी, पारुने सेवा, गुणित र अन्य शर्तबारे राम्ररी पढेर मात्र सम्झौतामा हस्ताक्षर गर्नुहोला, सोको एक्कति आफूना राख्नुहोला । ६) काममा विदेश जाँदा नेपालकै एयरपोर्ट प्रयोग गर्नुहोला । ७) यस विभागबाट सम्बन्धमा थप केही बुझ्न परेमा वैदेशिक रोजगार विभाग महाधुरमा सम्पर्क राख्नुहोला ।

Felicity International Employment Agency Pvt.Ltd.
 P.O.Box: 11603, Samakhushi -26, Town Planning, Kathmandu, Nepal.
 Tel: + 977-1-4950794 Fax : +977-1-4956420, Email: felicity@infocloud.com.np

जापानमा वैदेशिक रोजगारको अवसर

कम्पनी : JOB SUPPORT COOPERATIVE
 पूर्ण स्वीकृति मिति: २०८०/०८/०८
LT. No.296940
 चलानी नं.: ६०९२०४०३

सि. नं.	कामदारको पद	माग संख्या		मासिक तलव		ओवर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हालामा काम गर्ने दिन	वर्षिक छुट्टा दिवा	खासा सुविधा	बस्ने सुविधा	करार अवधि
		पुरुष	महिला	YEN	ने.रु.							
1	Excavation Labor	2	0	2,00,000	१८,०८,२०५	५ दिन अक्षर	८ घण्टा	५ दिन	५ दिन अक्षर	छ	२ वर्ष	

कम्पनी : TAKEYAMA COMPANY LIMITED
 पूर्ण स्वीकृति मिति: २०८०/०८/०८
LT. No.296888
 चलानी नं.: ६०९२०४०३८

सि. नं.	कामदारको पद	माग संख्या		मासिक तलव		ओवर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हालामा काम गर्ने दिन	वर्षिक छुट्टा दिवा	खासा सुविधा	बस्ने सुविधा	करार अवधि
		पुरुष	महिला	YEN	ने.रु.							
1	Accommodation Attend	0	4	1,55,400	१४,८५,८६०	५ दिन अक्षर	८ घण्टा	५ दिन	५ दिन अक्षर	छ	२ वर्ष	

सददेशमा गरिने प्रि-मेडिकल सर्वेक्षण गर्ने र कति गर्ने कामदार आफै **रोजगार कम्पनिले मेडिकल सर्वेक्षण दिने/बदिन** दिने **सददेशमा गरिने बिमा सर्वेक्षण ले व्यहोर्ने र कति लाग्ने** कामदार आफैले **रोजगारमा बिमा हुने/बढ्ने र कसले व्यहोर्ने** हुने/रोजगारदाता कम्पनीले **हवाई टिकट कसले दिने र कति लाग्ने** रोजगारदाता कम्पनीले **निषा शुल्क कसले दिने र कति लाग्ने** कामदार आफैले **अभिलेखिकरण शुल्क कति लाग्ने र कसले व्यहोर्ने** कामदार आफैले

कल्याणकारी कोषसम्बन्धित व्यवस्था: रु. १,५००/- कामदार आफैले **सेवा शुल्क:** नि:शुल्क

अन्तरगर्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८० पौष १८ गते (3rd Jan. 2024) मा हुनेछ ।

■ **प्रिक्षाकारीको आवश्यक न्यूनतम योग्यता र काम गरेको अनुभव:**
 (क) नेपाली नागरिकको हुनुपर्ने । (ख) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ग) प्रिक्षाकारी नेपाल सरकारको उद्योग मन्त्रालय अन्तर्गतका निष्काहर्ताको हुनुपर्ने । (घ) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ङ) प्रिक्षाकारी नेपाल सरकारको उद्योग मन्त्रालय अन्तर्गतका निष्काहर्ताको हुनुपर्ने । (च) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ज) प्रिक्षाकारी नेपाल सरकारको उद्योग मन्त्रालय अन्तर्गतका निष्काहर्ताको हुनुपर्ने । (झ) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ञ) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ड) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ढ) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ण) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (त) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (थ) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (द) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ध) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ण) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (त) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (थ) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (द) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ध) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ण) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (त) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (थ) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (द) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ध) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ण) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (त) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (थ) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (द) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ध) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ण) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (त) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (थ) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (द) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ध) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ण) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (त) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (थ) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (द) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ध) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ण) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (त) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (थ) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (द) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ध) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ण) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (त) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (थ) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (द) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ध) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ण) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (त) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (थ) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (द) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ध) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ण) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (त) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (थ) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (द) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ध) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ण) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (त) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (थ) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (द) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ध) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ण) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (त) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (थ) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (द) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ध) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ण) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (त) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (थ) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (द) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ध) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ण) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (त) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (थ) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (द) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ध) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (ण) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु भई ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने । (त) प्रिक्षाकारीको उमेर १८ वर्ष पुग्नु

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

पद जोगिनु नै सफलता ?

प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल त्रिभुवन प्रधानमन्त्री भएको वर्ष दिन पूरा भएको छ । आर्थिक संकटमा देश फसेको बेला प्रधानमन्त्री बनेका दाहालको अगाडि विकास, सुशासन, संघीयता कार्यान्वयन, कानून निर्माणका चाडका चाड विषय थिए । यो भन्दा ठूलो चुनौती दाहाललाई नेतृत्व जोगाउनु थियो । तेस्रो दल भए पनि सत्ताको नेतृत्व हत्याएका दाहालले कुर्सी जोगाउन एमालेको काँधबाट उफ्रेर कांग्रेसको काँधमा आउनुपरेको थियो ।

कांग्रेससँग दाहालको अहिले केमेस्ट्री मिलेर होला, सत्ता टिकिरहेकै छ । त्यसैले मन्त्री हेरफेरमा कडै रूपमा प्रस्तुत हुन्छु भनेर चेतावनी दिएका दाहालले जनताको नाममा सम्बोधन गर्ने क्रममा यिनै मन्त्रीहरूमाथि कृतज्ञता जनाएका छन् । सुरुमा घुमाउरो पारामा मन्त्रीहरूमाथि घुर्की लगाए पनि सम्बोधनको अन्त्यमा भनेका छन्, 'गठबन्धन सरकार भन्नेबित्तिकै ठूलो तानातानी, अस्थिरता र अराजकताको चित्र आउँछ तर म गठबन्धनका सबै घटक र नेतृत्वप्रति आभारी छु किनकि अहिले न स्थायित्वमा कुनै प्रश्न छ, न सरकारमा कुनै तानातानी । यो एक वर्षको साथका लागि सरकारका सबै मन्त्री, कर्मचारी प्रशासन, नागरिक समाज, सञ्चारजगत र जनसमुदायमा म कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु ।'

दाहाल आफैले पनि सरकारले खासै काम गर्न नसकेको अस्पष्ट शब्दमा भनेका छन् । त्यसैले उनले बेलाबेला मन्त्रीहरूसँग रिपोर्ट कार्ड माग्थे । तर मन्त्रीहरू पनि के कम ? कानुन र बजेट देखाउँदै प्रधानमन्त्रीमाथि उल्टै भोक्किन्थे । यस्तो अवस्थामा दाहालले आफ्नो पद जोगाइराख्नुबाहेक वर्ष दिन खासै केही काम गर्न सकेनन् । कूटनीतिक सफलता भनेर दाहालको रटान त सुनिन्छ, तर धेरै समय उनले विदेश भ्रमणमा समय विताए । आफ्नो पालामा केही नभएपछि आफू जोगिन दाहालले प्रधानमन्त्री कार्यालयको कार्यशैली फेरिने बताएका छन् । प्रधानमन्त्री सचिवालयमा चर्को खर्च भएपछि आरोप खेपेका दाहालले साता दिनभित्र संरचना फेर्ने दावी सम्बोधनमा पेश गरेका छन् ।

प्रशासनमा हेर्दा प्रधानमन्त्री कार्यालयमा पाँच जना सचिव कामविहीन अवस्थामा छन् । सचिवालय भद्दा बनाइएको छ । तिनको काम राजनीतिक गफ दिनेबाहेक केही छैन । काम नपाएपछि राजनीतिक सल्लाहकारका रूपमा नियुक्त हरिबोल गजुरेलले राजीनामा दिइसकेका छन् । सुरुका दिनमा भ्रष्टाचारविरुद्ध जेहाद छेउने शैलीमा प्रस्तुत भए पनि दाहाल सरकारका गृहमन्त्री नारायणकाजी श्रेष्ठ अहिले गुमानामा छन् । सरसर्ती हेर्दा प्रधानमन्त्री दाहाल एक वर्ष सत्ता जोगाउन सफल भएका छन् । के सत्ता जोगाउन सक्नु नै सफलता हो त ? पक्कै पनि होइन, जनतामा आशा जगाउन नसक्नु अझ ठूलो असफलता हो ।

मनन्योग्य

चाणक्य नीति

गुप्तचर आई चन्द्रगुप्त र चाणक्यलाई सैनिकका ढंगबाट अभिवादन गर्दै सिन्धु नदीपारि सेल्युकस ठूलो सैन्य लिई आइपुग्यो, यसपटक उसँग इरान र अरबका राजा पनि छन्, सुनिन्छ तक्षिलाका हामीद्वारा नियुक्त राजाले पनि उसको स्वाधीनता स्वीकार गरे अरे भन्ने खबर पनि सुनियो । यो सुन्दा चाणक्यका आँखा रिसले राताराता भए, क्रोधले रातो भएको उनको मुख देखी चन्द्रगुप्त पनि डराए । चाणक्यले चन्द्रगुप्तपट्टि फर्की भने-तिमीबाट पराजित भएको सेल्युकसले आफ्नो अपमान विर्सिएको छैन । ऊ चोट लागेको सर्पजस्तै भइरहेछ । तिमी एक ठूलो सेना लिई भेलमपारि नै उसलाई रोक । साथै रिसने बडबडाई मुखबाट शब्द निस्कदै थियो, आकाशबाट चाहेजति नै पानी किन नपरोस् पृथ्वीले सबै पिउछिन्न् चाहे जत्रो नै तुफान किन नआओस् त्यसले क्या हल्लाउन पनि सक्ने ।

त्यो स्थाललाई हामीले अभयदान दिएका थियौं । फेरि यता आउने साहस उसलाई कसरी आयो ? सुनको थोको ए सेल्युकस । हामी यसपटक तेरो स्वागत यसरी गत पुनः भारतवर्षमा कट्टिटले

हेर्नसक्ने छैनस् । अनि चाणक्यले केही कुरा सोच्ने लामो सास फर जुन उनको मनोबलको द्योतक थियो । यतिखेरै सैनिक कवच धारण गरी गुप्तचरले प्रवेश गरे । श्रद्धा पत्रम् विश्वासले अभिवादन गरे । चाणक्यले 'जय' को आशीर्वाद दिदै रणनीतिसम्बन्धी गुड' परामर्श पनि उनलाई तत्काल दिए ।

संगसंगै चन्द्रगुप्त र चाणक्य महलबाट बाहिरिदै सैनिक छाउनीसम्म आए र चन्द्रगुप्तले चाणक्यको चरण स्पर्श गरी आफ्नो प्यारो सेतो घोडामा चढी युद्धको शंखनाद गरे हजारो घोडचढी, लाखौं पैदल सैनिक, सबकडी ज हाती अत्यन्तै डरलाग्दो आंधिवेहरी उत्पन्न गर्दै युद्धभूमितर्फ लागे उता व्यासपारि मगधको सीमादेखि टाढा डरलाग्दो समूहमा ।

जुनेली रातमा राक्षस र कैकेय, पञ्चनद राजा पुरु गोप्य सल्लाहमा तल्लीन थिए । चारैतिर सैनिक हातमा नांगो तरवार, भाला लिई सतर्क दृष्टिले यताउति घुमिरहेथे चाणक्यका गुप्तचरले यसको फनक थाहा नपाउनु भनेर । आफ्नो कपाल कन्याउँदै राक्षसले पुरसँग भने- महाराज तपाईं विश्वास राखोस् यो एक ब्राह्मणको वचन भयो कि तपाईं बुझ्नुहुन्छ, राक्षस कहिल्यै भ्रष्टो बोल्दैन । क्रमशः

गत वर्ष भएको प्रतिनिधिसभाको निर्वाचनपश्चात् प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालको नेतृत्वमा वर्तमान सरकार गठन भएको एक वर्ष पूरा भएको छ । यस अवधिका खासगरी नेपालले छिमेकीसँगको सम्बन्ध, कूटनीतिक र अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध विस्तारमा सन्तुलन र परिपक्व व्यवहार प्रदर्शन गरेको देखिएको छ । अझ यस अवधिमा नेपालमा विभिन्न ऐतिहासिक उच्चस्तरीय भ्रमण हुनुका साथै नेपाल सरकारका तर्फबाट समेत अन्तर्राष्ट्रियरूपमा प्रभावकारी र फलदायी भ्रमण भएका छन् । प्रस्तुत छ, यसै सन्दर्भमा केन्द्रित रहेर *रासस*का समाचारदाता **भीष्मराज ओझाले** नेपाली कांग्रेसका नेता एवं **परराष्ट्रमन्त्री नारायणप्रकाश साउद**सँग गरेको कुराकानी:

वर्तमान सरकार गठन भएको एक वर्ष पूरा भएको छ । यस अवधिमा सरकारको काम गराई र जनअपेक्षालाई यहाँ कसरी मूल्यांकन गर्नुहुन्छ ?

गत वर्षको आमनिर्वाचनपछि वर्तमान सरकार गठन भएको एक वर्ष पूरा भएको छ । यस अवधिमा धेरै महत्वपूर्ण काम भएका छन् । जोखिममा रहेको अर्थतन्त्रलाई केही प्रयत्न गरेर सही ट्र्याकमा ल्याउने काम भएका छन् । सार्वजनिक खर्चमा सरकारलाई मितव्ययी बनाइएको छ ।

विकासका आयोजनामा नियमनका लागि विभिन्न कोसिस भएका छन् । सबै कुरा उत्कृष्टरूपमा भएका छन् भन्न त गाह्रो छ तर सकारात्मक रूपमा नै अगाडि बढेका छन् । सरकार गठन भएपछि भ्रष्टाचारका नयाँनयाँ काण्ड भएका छैनन् । सरकारको भ्रष्टाचारविरोधी छवि निर्माण भएको छ । आमजनसमुदाय र मातहतका निकायमा पनि सरकारले स्वच्छतालाई महत्त्व दिएको भन्ने सन्देश प्रवाहित भएको छ, यो सकारात्मक कुरा हो । मुलुकमा करिब ३० प्रतिशतका दरले विप्रेषण बढेका कारण अर्थतन्त्र अलिकति भए पनि सुधार आउने कुरामा सहयोग गरेको छ ।

विभिन्न राजनीतिक दलसहितको गठबन्धनबाट वर्तमान सरकार बनेका कारण गठबन्धनमा केही अस्थिरता आउँछ कि वा तनाव हुन्छ कि भन्ने आशंका भए पनि गठबन्धन एकटिक्का र दृढ रहेको छ । हामी मिलेर काम गरिरहेका छौं । राजनीतिक स्थायित्व र शान्ति सुरक्षाको परिस्थितिमा सुधार आएको छ ।

तपाईंले सगहलेको मन्त्रालयमा यस अवधिमा मुलुकको कूटनीति र अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध विस्तार तथा सुधारमा के-के प्रमुख कार्यहरू भए त ?

अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धका हकमा पनि महत्त्वपूर्ण पहलकदमी लिइएका छन् । यसअघि बेलाबेला अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध तनावयुक्त भएको देखिन्थ्यो । छिमेकी मुलुकसहित अन्य मुलुकसँग पनि आन्तरिक राजनीतिक खपतका लागि ज्यादा विवाद र बहस देखिन्थ्यो तर अहिले एक वर्षमा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धमा व्यापक सुधार आएको छ । भारतसँगको मित्रता थप सुदृढ भएको छ र प्रधानमन्त्री दाहालको चीन भ्रमण पनि सफल भएको छ । चीनसँगको मित्रतालाई पनि हामीले महत्त्व दिएका छौं । अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चजस्तै संयुक्त राष्ट्रसंघमा नेपालको शान्ति प्रक्रियालाई नेपाली आफैले दुनियाकै अगाडि उदाहरणीयरूपमा समाधन गर्न सकेछौं भन्ने कुरा दर्विलोसँग राखेका छौं । जलवायु परिवर्तनका विषयमा हामीले विश्वव्यापीरूपमा नेतृत्व गरेका छौं । हिमालको संवेदनशीलतालाई परिपक्वताका साथ अघि बढाएका छौं । यसै सन्दर्भमा संयुक्त राष्ट्रसंघका महासचिव एन्टोनियो गुटेरेसले गर्नुभएको नेपालको भ्रमण ऐतिहासिक रह्यो । उहाँको भ्रमण हरेक दृष्टिकोणले महत्त्वपूर्ण सावित भएको छ । जलवायु परिवर्तनसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन (कोप-२८) मा पनि महासचिव गुटेरेसले नेपाललाई दिनुभएको महत्त्वले हाम्रा मुद्दाले प्रार्थमिकता पाउन र उजागर गर्न सहज बन्यो । त्यस्तै प्रधानमन्त्री दाहालले कोप-२८ मा सहभागिता जनाइ पर्वतीय एजेण्डाका विषयमा छुट्टै गोलमेच बैठक गर्नु नेपालका लागि ऐतिहासिक सावित भएको छ । उहाँको सहभागिता, प्रस्तुति र नेपालको अग्रसरताको विश्वले प्रशंसा गरेको छ ।

म आफैले संयुक्त राज्य अमेरिका, दोहा सम्मेलन, मानवाधिकारको ७५औं वर्षका अवसरमा जेनेभामा आयोजित सम्मेलनमा सहभागिता जनाउनुका साथै भ्रमण गरेको थिएँ । भ्रमणमा नेपालको प्रस्तुतिले नेपालको अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धमा पनि परिपक्वताका साथ अघि

- जोखिममा रहेको अर्थतन्त्रलाई केही प्रयत्न गरेर सही ट्र्याकमा ल्याउने काम भएका छन् ।
- सरकार गठन भएपछि भ्रष्टाचारका नयाँनयाँ काण्ड भएका छैनन् । सरकारको भ्रष्टाचारविरोधी छवि निर्माण भएको छ ।
- एक वर्षमा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धमा व्यापक सुधार आएको छ । भारतसँगको मित्रता थप सुदृढ भएको छ र प्रधानमन्त्री

बढ्न खोजेका छौं भन्ने सन्देश प्रवाह भएको छ । भर्खरमात्र श्रीलंकाका विदेशमन्त्रीले नेपालको औपचारिक भ्रमण गर्नुभएको छ भने दुई हप्तापछि भारतका विदेशमन्त्री नेपाल भ्रमणमा आउँदै हुनुहुन्छ । भारतीय विदेशमन्त्रीको यो भ्रमणमा पनि द्विपक्षीय सम्बन्ध थप मजबुत बनाउने विषयमा छलफल हुने छ । समग्र परिस्थिति हेर्दा अरु ज्यादा गर्न सकिन्थ्यो कि भन्ने हुटहुटी हुनु स्वाभाविक हो । तैपनि परिस्थिति सन्तोषजक नै छ जस्तो लाग्छ ।

वर्तमान सरकार गठनयता जनजीविकाका सवालमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्ने काम के के भएका छन् ?

जनतालाई खास असर पर्ने कुरा भनेको महँगो हो । पूर्णरूपमा नियन्त्रण गर्न नसकिए पनि महँगो विस्तार हुने कुरा रोकिएको छ । महँगोलाई नियन्त्रणभित्र राखिएको छ । नेपालीलाई नेपालभित्र काम गर्ने वातावरण निर्माणमा विभिन्न काम भएका छन् । आर्थिक उपाजनका लागि विदेश नै जानुपर्छ भन्ने छैन भन्ने सन्देश प्रवाह गर्ने कोसिस गरिरहेका छौं । विदेशी लगानी भित्र्याउने सन्दर्भमा प्रदेश र केन्द्रमा पनि लगानी सम्मेलन गर्ने तयारी भइरहेका छन् । यसले आर्थिक गतिविधि चलायमान हुने विश्वास लिएका छौं । यसैगरी भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि पहलकदमी लिएका छौं । प्रधानमन्त्रीले पनि भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि सुशासनलाई उच्च महत्त्व दिनुभएको छ । रोजगारी सिर्जना खासै गर्न सकिएको छैन । तर आर्थिक गतिविधि बढाउन सकेमात्र रोजगारी सिर्जना हुने हो । आर्थिक तनाव र दबावबाट मुलुकलाई बाहिर निकाल्न सकेपछि आर्थिक गतिविधि बढ्ने विश्वास लिएका छौं । नर्वाग्धने गरी विकासको गतिविधि पनि अग्रगामी नै छ ।

मुलुकमा विदेशी लगानी मिलाउन आर्थिक कूटनीतिमाफर्त यहाँले के पहल गर्नुभयो ?

मैले संयुक्त राज्य अमेरिका भ्रमणका सिलसिलामा पनि लगानी भित्र्याउने सम्बन्धमा त्यहाँको चेम्बर अफ कमर्ससँग बैठक गरेको थिएँ । त्यहाँको लगानी भित्र्याउने सम्बन्धमा लगानीकर्तासँग पनि भेटवार्ता गरी छलफल गरेको छु । लगानी कर्पोरेसनसँग पनि कुरा भएको छ र युएसएआइडीले पनि लगानी बढाउन सहजीकरण गर्न कुरा भएको छ । सूचना प्रविधि क्षेत्रमा अमेरिकी लगानी आउने सम्भावना बढेको छ । अमेरिकाले नेपालमा संयुक्त लगानीमा रासायनिक मल कारखाना स्थापना गर्न सकिन्छ भनेको छ । त्यस्तै भारत भ्रमणका बेला भारत सरकारले १० हजार मेगावाट विद्युत् २५ वर्षसम्म किन्ने सुनिश्चित गर्ने कुरा भएको थियो । यसलाई

नारायणप्रकाश साउद

परराष्ट्रमन्त्री साउद

- दाहालको चीन भ्रमण पनि सफल भएको छ ।
- विपिन जोशीको उद्धार र रिहाइका लागि अन्तर्राष्ट्रिय रेडक्रस, कतारका प्रधानमन्त्रीसम्मलाई म आफैले भेटेर पहल गरिदिन आग्रह गरेको छु ।
- मुलुक बनाउने काम हप्ता दिन वा महिनामा हुँदैन यो एक प्रक्रिया हो र प्रक्रिया गतिशील र तीव्र हुनुपर्छ, यसमा हाम्रो प्रतिबद्धता छ ।

भारतीय विदेशमन्त्रीको आसन भ्रमणका बेला सम्भोतामा लैजाने कोसिस गरिरहेका छौं । चीनसँगको सम्बन्धमा पनि थप सुधार भएको छ । अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धमा सुधार आएको छ र राम्रो भएको छ । कुनै पनि ठाउँका सम्बन्धमा तनाव आएको छैन । नेपालले विश्वव्यापीरूपमा देखिनेगरी काम गरिरहेको छ । सन् २०२६ सम्ममा अत्यविकसित मुलुकबाट स्तरोन्नति हुने हाम्रो प्रयास होस् वा विश्वव्यापी तापमान बृद्धिलाई विश्वव्यापी एजेण्डाका रूपमा स्थापित गरेर नेपालले नेतृत्व गर्ने सन्दर्भ होस् । चाहे शान्ति प्रक्रियालाई उदाहरणीयरूपमा स्थापित गर्ने कुरामा होस् विभिन्न उपलब्धिहरू भएका छन् ।

इजरायलमा हम्रासको आक्रमणमा परी हालसम्म अज्ञात अवस्थामा रहेका नेपाली विद्यार्थी विपिन जोशीको रिहाइका लागि के पहल गरिरहनुभएको छ ?

विदेशमा ठूलो संख्यामा नेपाली नागरिक छन् । विदेशमा नेपाली समुदायलाई राज्यले कसरी रेखदेख गर्छ भन्ने चिन्ता चासोका बीच इजरायलमा नेपाली अन्तर्गतको परेका बेला उद्धार गर्न नेपाल सरकारको एक सदस्यका हैसियतमा म स्वयं इजरायल गएको थिएँ । एकाएक भएको उक्त आक्रमणमा १० नेपाली विद्यार्थीले ज्यान गुमाउनुपरेको दुःख घटना भएको थियो । इजरायल सरकारको सहयोगमा अन्तर्गतको परेका नेपालीलाई उद्धारका साथै मृतकका शव परिवारलाई बुझाउने काम भएको छ । यसले जहाँ नेपाली आपत्तमा हुन्छन्, त्यहाँ नेपाल सरकार साथमा हुन्छ भन्ने सन्देश गएको छ ।

विपिन जोशीको उद्धार र रिहाइका लागि अन्तर्राष्ट्रिय रेडक्रस, कतारका प्रधानमन्त्रीसम्मलाई म आफैले भेटेर पहल गरिदिन आग्रह गरेको छु । अहिलेसम्मको विवरणअनुसार विपिन जोशीको जीवन सुरक्षित नै छ । आउँदो युद्धविराममा हामी विपिनलाई छुटाउन सफल हुने छौं भन्ने मेरो दृढ विश्वास छ ।

रुसी सेनामा नेपाली युवा भर्ना भएका र हाल केहीको मृत्यु भएको तथा केही युद्धेनमा बन्दी बनाइएको भन्ने कुरा आएको छ, यसमा सरकारले उद्धारका लागि के पहल गरिरहेको छ ?

रुसी सेनामा केही नेपाली नागरिक भर्ना भएको र त्यसमध्ये सात जना मारिएको भन्ने सूचना रुसी सरकारले नै दिएको छ । यसबाहेक १०० जना हाराहारीमा हराइरहेका र घाइते भएकाको उजुरी मन्त्रालयमा आएको छ । उनीहरूका परिवार र साथीभाइले खबर गरेका छन् । यसका लागि नेपालस्थित रुसका राजदूतलाई मन्त्रालयमा बोलाएर हाम्रा चासोहरू रुसी सरकारसम्म पुर्‍याउनका लागि स्पष्ट सन्देश दिएका छौं । मस्कोस्थित नेपाली दूतावासलाई पनि राष्ट्रिय

मानवअधिकार आयोगको चासोलाई समेत राखेर नेपाल सरकारको दृष्टिकोण सम्प्रेषण गरेका छौं । यसमा हामी प्रयत्न गरिरहेका छौं । रुसमा नेपाली नागरिक सैन्य भर्तीका लागि जान नपाउनु वा नजाउनु भनेर 'नो अन्जेक्सन सर्टिफिकेट' (एनओसी)को प्रबन्ध गरेका छौं । दक्षिण एसियाको भारत, बंगलादेश र श्रीलंका तथा खाडी क्षेत्रका छ देशबाट एनओसी चाहिनेगरी प्रबन्ध मिलाएका छौं । यसपछि पनि थप केही त्यहाँ गएको भन्ने सूचना आएको अवस्थामा विमानस्थलमा थप निगरानी बढाएका छौं । यसमा हामीले आफ्नोतर्फबाट गर्ने पहलकदमीमा केही कसर बाँकी राखेका छैनौं । कुनै कारणवस अन्तर्गतको परेर हाम्रो दूतावासमा पुगेकाको उद्धार गरेका छौं । नेपाल फिर्ता गरेका छौं ।

करिब २०० जना काम गर्न, अध्ययन र भ्रमण भिसामा रुस गएका नेपाली युवा त्यहाँको सेनामा भर्ना भएको आशंका गरिएको छ । त्यसभन्दा केही बढी भर्ना भएको हुनुपर्छ भन्ने हो । किनभने १०० जना हाराहारीमा हराइरहेका र घाइते भएकाको उजुरी मन्त्रालयमा आएको छ । यो संख्या २०० भन्दा बढी रहेको हुनसक्ने हाम्रो अनुमान छ ।

यससँगै युकेनमा बन्दी बनाइएकाका हकमा हामी युकेन सरकारको सम्पर्कमा छौं । युकेन हेर्ने हाम्रो राजदूतले उद्धारका लागि वार्ता संवाद गरिरहनुभएको छ । दिल्लीस्थित नेपाल हेर्ने युकेनको राजदूतावासमा पनि कुरा भइरहेको छ । अन्तर्राष्ट्रिय रेडक्रसलाई युद्ध बनाइएका चार नेपालीलाई तत्काल रिहाइका लागि सहजीकरण गरिदिन आग्रह गरेका छौं । यसको परिणाम चाँडै आउँला भन्ने मैले विश्वास लिएको छु ।

मन्त्रालयको भावी योजना र कार्यक्रम के छ ?

मन्त्रालयले मूलतः परराष्ट्र नीतिलाई हेर्ने हो । परराष्ट्र नीतिमा पहिलेको जस्तो हामीबाट असन्तुलन पैदा गर्ने काम भएको छैन । परराष्ट्र नीति सन्तुलित नै छ । छिमेकीसँग पनि हाम्रो सम्बन्ध राम्रो छ । विश्वका शान्ति राष्ट्रसँग पनि हामीले सम्बन्धमा सुधार गरिरहेका छौं । हाम्रो सम्बन्धमा सुधार छ । सन् २०१८ मा मन्त्रालयमा सुधारका लागि श्रीधर खत्रीको संयोजकत्वमा समिति बनाइएको थियो । समितिले तयार गरेको प्रतिवेदन कार्यान्वयन गर्न कार्यदल बनाएको छ ।

यसबाहेक कन्सुलर शाखाका हुने सेवाग्राहीको भीडलाई व्यवस्थित गर्न एनओसीका लागि वा प्रहरी रिपोर्टका लागि कार्यालयमा जान नपर्ने अनलाइनमा हुने व्यवस्था गरेका छौं । केही सुधार गरेर राहदानीको नवीकरण पनि अनलाइनबाट नै हुनेगरी काम गरिरहेका छौं । यसले विदेशमा बस्ने नेपालीलाई ठूलो राहत हुने छ । मन्त्रालयमा आर्थिक महाशाखा खोल्नेगरी 'ओ एण्ड एम' भइरहेको छ । अर्थको अभियान भनेको डेलिभरी पनि हो, तसर्थ आर्थिक कूटनीतिका लागि आर्थिक महाशाखा बनाउने तयारीमा छौं । यसको प्रतिवेदनपछि आप्रवासन महाशाखा पनि हुने र यसले विदेशमा कामका लागि गएका नेपालीको सबै मुद्दामा आवश्यक काम गर्ने संयन्त्र बनाउने गरी तयारी गरेका छौं ।

नेपाल सरकारबाट इमान्दार प्रयत्न गरेर काम गर्ने कोसिस भइरहेको छ । काम गर्दा कमीकमजोरी छैनन् भन्ने होइन । त्यसमा प्रतिपक्षीले केही रायसुझावका लागि आवाज उठाउँछ भने पनि त्यसलाई सहजरूपमा लिएका छौं । तर मुलुकको विकास, संस्थाको काम गर्ने पद्धतिको स्थापनाबाट हुन्छ । यसका लागि उचित र सही बाटोमा मुलुक जानुपर्ने हुन्छ । त्यो वातावरण बनाउन सबै लाग्नुपर्छ । अस्थिरता र अविश्वास फैलाउने तथा नकारात्मक सन्देश प्रवाह गर्ने कुराले मुलुक बनाउन सकिँदैन । मुलुक बनाउने काम हप्ता दिन वा महिनामा हुँदैन यो एक प्रक्रिया हो र प्रक्रिया गतिशील र तीव्र हुनुपर्छ, यसमा हाम्रो प्रतिबद्धता छ र हामीले यसमा इमान्दारीका साथ काम गरिरहेका छौं ।

अभिनेता राजेश हमालको अभिनय रहेको 'हाम्रो जे भने नि तिमी' बोलको गीत सार्वजनिक भएको छ । डारमिल अधिकारीको शब्द, ज्ञानेन्द्र गिरीको संगीत रहेको गीतमा गायक सुप्रिम मल्ल ठकुरी र गायिका ज्यास्परको स्वर छ । गीतको एरेन्ज विशाल निरौलाले गरेका हुन् । सन्तानका लागि बाबुको प्रेम देखाउन खोजिएको भिडियोमा अभिनेता हमालको अलावा गायक गायिका सुप्रिम मल्ल ठकुरी र ज्यास्परको अभिनय छ । भिडियोको निर्देशन प्रकाश धितालले गरेका हुन् । भिडियोमा उत्सव दाहालको छायांकन, विकास दाहालको सम्पादन रहेको छ । गीतकार अधिकारी नेपाल सरकारको तर्फबाट युजिन्याण्डका लागि पर्यटन दूतका रूपमा पनि कार्यरत छन् ।

बुधबार ११, पुस २०८० (Wednesday, December 27, 2023)

मिस नेपाल हडकडको उपाधि अञ्जनालाई

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- मिस नेपाल हडकडको उपाधि अञ्जना पुनले जितेकी छन् । सोमबार आयोजित ग्राण्ड फिनालेमा सीमा गुरुङ रत्न-अप र सेरेना राई सेकेण्ड रत्न-अप घोषित भए । यो प्रतिस्पर्धालाई मिस नेपाल आयोजक संस्था द हिडन ट्रेजरले समेत मान्यता दिएको छ । फिनालेमा सहभागि हुन हिडन ट्रेजरका निर्देशक प्रमोद कशाकार र कोरियोग्राफर रचना गुरुङ शर्मा पनि हडकड पुगेका थिए । यी

दुवैजना जजको रूपमा सहभागि थिए । मिस नेपाल हडकड सोसाइटीले आयोजना गरेको प्रतिस्पर्धा डायस्पोराको ठूलोमध्येको एक सौन्दर्य प्रतियोगिता हो । उक्त फिनालेको होस्टमा मिस नेपाल इन्टरनेसनल तथा अभिनेत्री शुभेच्छा खड्का थिइन् । फिनालेमा प्रतिस्पर्धीले सांस्कृतिक पोशाकमा प्रस्तुति समेत दिएका थिए भने गीत संगीत पनि प्रस्तुत गरिएको थियो । विजेता, उपविजेता र सहविजेतासहित फिनालेमा निशा मल्ल, एलिसा लिम्बु र अञ्जना पुन फाइनलिस्ट थिए ।

'यो मन त मेरो नेपाली हो' मेरिकामा छायांकन हुने

काठमाडौं (प्रस)- फिल्म 'यो मन त मेरो नेपाली हो'को दोस्रो चरणको छायांकन अमेरिकामा हुने भएको छ । नेपालीभाषी भूटानी साहित्यकार मित्र प्रधान निर्देशित यो फिल्मको पहिलो चरणको छायांकन नेपाल र भारतमा गरिएको छ । निर्देशक प्रधानले बाँकी छायांकन अमेरिकामा हुने जानकारी दिए । नेपालको भ्रमण, इलामसहित भारतको सिक्किम, दार्जिलिङ, जयगारु लगायतका ठाउँमा फिल्म छायांकन गरिएको थियो । फिल्ममा रोशन श्रेष्ठ, विल्सन विक्रम राई, आयुषा समाल, बुद्धि तामाङ 'हेट', विजय बराल, मेघ सुवेदी, नारायण खाती, भूपेन्द्र लिङ्देन, सुवास भण्डारी, विजय सुब्बा लगायतको अभिनय हुनेछ । पद्मा ईश्वर इन्टरटेन्मेन्ट प्रालिको प्रस्तुति रहेको फिल्मले विदेशमा बसोबास गर्ने नेपालीको कथावस्तुलाई उठान गर्छ । साथै नेपाली भाषा, संस्कृति र परम्पराको जगेनाको सन्देश दिने निर्देशक प्रधानले बताए ।

फेब्रुअरी ९ बाट जापान र कोरियामा 'हात्तीछाप' र कोरियामा 'हात्तीछाप'

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपाली फिल्मका लागि विदेशी बजार लगानी उठाउने बलियो माध्यम बनिरहेको छ । दर्शकले प्रतीक्षा गरेका फिल्महरूले विदेशी बजारबाट राम्रो रकम भित्र्याउन सफल भएका छन् । यस्तैमा माघको २६ गतेबाट प्रदर्शनमा आउन लागेको फिल्म 'हात्तीछाप' दर्शकको प्रतीक्षित सूचिमा छ । 'दिमाग खराब' रिलिज भएपछि सुनसान बनेको नेपाली फिल्मको बजार अब यो फिल्मले उकास्ने अपेक्षा धेरैको छ । यसैबिच यो फिल्म फेब्रुअरी ९ तारिखबाट जापान र दक्षिण कोरियामा रिलिज हुने भएको छ । फिल्मको रिलिज सहित जापान र कोरिया वितरणको जिम्मा टिम यूएनएले लिएको हो । यूएनए इन्टरटेन्मेन्टले फिल्मको प्रचार जापान र कोरियामा धमाधम गरिरहेको छ । 'फिल्मको टिजर सार्वजनिक भएपछि जापान र

कोरियाका दर्शकले हात्तीछापलाई प्रतीक्षा गरिरहनुभएको छ । यसले हामीलाई अर्को उत्साहित बनाएको छ', टिम यूएनएका प्रबन्ध निर्देशक उज्वल गुरागाँइले भने । किरण नेपालीको प्रस्तुतिमा सिमोस सुनुवारको निर्देशन रहेको फिल्ममा दयाहाङ राई, सौगात मल्ल, उपासना सिंह ठकुरी, बेनिशा हमाल, विजय बराल, बुद्धि तामाङ, कमलमणि नेपाल, सुष्मा निरौला, विल्सन विक्रम राई लगायतका कलाकारको अभिनय छ ।

गढीमाई मन्दिरमा वेब सिरिज 'कैची'को शुभमुहूर्त

काठमाडौं (प्रस)- सिमराको जितपुरस्थित गढीमाई मन्दिरमा वेब सिरिज 'कैची'को शुभमुहूर्त गरिएको छ । पौष १३ अर्थात् अंग्रेजी नयाँ वर्षको अवसर पारेर यो सिरिजको छायांकन सुरु गरिनेछ । दर्शकको अवसर पारेर टिजर सार्वजनिक गर्दै निर्माण टिमले यो सिरिजको निर्माण घोषणा गरेको थियो । मधेशको सेटअपमा कथा लेखिएको सिरिजमा अभिनेता कामेश्वर चौरासिया, आमिर गौतम, पूजा ठाकुर, सुनिता पासवान, धनश्याम गिरी, दीपक चन्द, प्रदीप ढकाल, हरिश विक्रम खडायत, शुभम भूमिहार, रियाज आचार्य, दिपक आरजे र सरोज शाको अभिनय रहनेछ । सत्य घटनाबाट प्रभावित वेब सिरिजमा पारिवारिक सम्बन्ध र त्यसले ल्याउने कलहलाई

प्रस्तुत गर्ने तयारी निर्माण टिमको छ । विशेषगरी नेपालको तराई क्षेत्रमा घट्टने विभिन्न घटनामा यो सिरिज बन्ने छ । कैचीको कथा अभिनेता कामेश्वर चौरासिया र पटकथा तथा संवाद कामेश्वर र निर्देशक नरेशनाथ योगीले लेखेका हुन् । यो सिरिजको निर्देशन नरेश आफैले गर्दछन् । बड्डी इन्टरटेन्मेन्ट र अक्स इन्टरनेशनल स्टुडियोको प्रस्तुतिमा निर्माण हुने सिरिजको निर्मातामा गणेश प्रसाद बाघ र कार्यकारी निर्मातामा समिर खरेल रहेका छन् । मित्र डि गुरुङको सम्पादन, मनिष भट्टको मुख्य सहायक निर्देशन, सुमित राज भट्टको एसोसिएट निर्देशन, निहाल नरेन सिंहको कला निर्देशन र निहाल पौडेलको डिओपी वेब सिरिजमा रहनेछ ।

रंगशाला

'खेल पर्यटनको विकास गर्न सरकारले कुनै कसर बाँकी राख्दैन'

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले खेल पर्यटनको विकास गर्न सरकारले कुनै कसर बाँकी राख्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरेका छन् । वर्तमान सरकारले एक वर्ष पूरा गरेको अवसरमा आज देशवासीका नाममा सम्बोधन गर्दै प्रधानमन्त्री दाहालले भने, 'सुविधा सम्पन्न खेल मैदानविना नै नेपाली क्रिकेट खेलाडीले विश्वकपको यात्रा तय गरे । विश्वकपको तयारीका लागि कुनै कसर बाँकी राखिने छैन ।' गत कात्तिकमा नेपालमै सम्पन्न भएको खेलमा नेपालले संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई) लाई आठ विकेटले पराजित गर्दै विश्वकपको यात्रा तय गरेको थियो । नेपाली खेलाडीले प्राप्त गरेको सफलतासँगै अब देशमा खेल पर्यटनको ठूलो आधार तयार भएको उल्लेख गर्दै प्रधानमन्त्री दाहालले त्यसका

लागि पूर्वाधार निर्माणमा जोड दिएको बताए । कीर्तिपुरस्थित त्रिभुवन विश्वविद्यालयको क्रिकेट मैदानलाई सार्वजनिक निजी साझेदारी (पिपिपी) मोडलमा विस्तार गरिने तथा मूलपानी, विराटनगर र कैलालीको फाप्पा क्रिकेट मैदानलाई राष्ट्रिय गौरवको

आयोजनाका रूपमा निर्माण गर्न लागिएको प्रधानमन्त्री दाहालले जानकारी दिए । उनले चितवनको गौतमबुद्ध क्रिकेट रङ्गशालालाई पनि राष्ट्रिय गौरवकै आयोजनाको रूपमा तीन तहकै सरकारको समन्वयमा निर्माण गर्न थालिएको बताए । 'सरकारले देशको गौरव बढाउने युवा क्रिकेट खेलाडी, प्रशिक्षक र व्यवस्थापन टोलीलाई सम्मानसहित पुरस्कृत गर्दैआएको छ', प्रधानमन्त्री दाहालले भने, 'दक्षिण एशियाली र एशियाली खेलकुद प्रतियोगितामा पदक प्राप्त गर्ने दुई सय ५२ खेलाडीलाई मासिक भत्ता पनि उपलब्ध गराएको छ । यी प्रोत्साहनसँगै सरकारको ध्यान अब पूर्वाधार निर्माणमै केन्द्रित छ ।' ग्रासरूटबाट खेलाडी, खेलकुद र खेल पूर्वाधारको विकास गरी खेल पर्यटनको ठूलो सम्भावना हासिल गर्न सरकारले कुनै कसर नछाड्ने प्रधानमन्त्री दाहालको भनाइ छ ।

सूर्य नेपाल एनपिजिए म्याच प्ले आजदेखि

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- सूर्य नेपाल गल्फ टुर २०२३-२४ अन्तर्गत सिजनको दोस्रो प्रतियोगिता सूर्य नेपाल एनपिजिए म्याच प्ले आज बुधवारदेखि रोयल नेपाल गल्फ क्लबमा सुरु हुदैछ । यो प्रतियोगितामा गत सिजन अर्डर अफ मेरिटमा पर्न सफल उत्कृष्ट १६ जना खेलाडीले खेल्न पाउने छन् । तर, यसपटक नेपालका नम्बर एक खेलाडी शुकुबहादुर राईसँगै उत्कृष्ट १६ मा पर्ने चारजना खेलाडीले सहभागिता जनाउने छैनन् । सोही कारणले अर्डर अफ मेरिटको उत्कृष्ट २० सम्म पर्न सफल खेलाडीले यो प्रतियोगितामा दावेदारी प्रस्तुत गर्नेछन् । शुकुसँगै १४औँ वरीयताका टंकबहादुर राई, १५औँ वरीयताका बलभद्र राई र १६औँ वरीयताका कमल तामाङले व्यक्तिगत कारणले प्रतियोगिता नखेल्ने भएका हुन् । चार खेलाडीले नाम फिर्ता लिँदा अर्डर अफ मेरिटमा दोस्रो स्थानमा रहेका भुवन नगरकोटी यो प्रतियोगिताका टप सिडेड खेलाडीको रूपमा रहने छन् । १७औँ वरीयताका दीपक मगर, १८औँ वरीयताका तोरणविक्रम शाही, १९औँ वरीयताका प्रदीपकुमार लामा र २०औँ वरीयताका रामकृष्ण श्रेष्ठले म्याच प्लेमा स्थान बनाएका छन् । म्याच प्लेको ड्रअनुसार, भुवन नगरकोटीले पहिलो चरणमा रामकृष्ण श्रेष्ठसँग खेले छन । तेस्रो वरीयताका नीरज तामाङको सामना १९औँ वरीयताका प्रदीपकुमार लामाले गर्नेछन् । डिफेन्डिड च्याम्पियन तथा चौथो वरीयताका दिनेश प्रजापतिले तोरणविक्रम शाहीसँग खेल्ने छन् । यसैगरी दीपक मगरले पाँचौँ वरीयताका जयराम श्रेष्ठलाई प्रतिद्वन्द्वीको रूपमा पाएका छन् । पहिलो चरणकै अर्को खेलमा

छैटौँ वरीयताका सञ्जय लामा र १३औँ वरीयताका शिवराम पौडेलवित्त प्रतिस्पर्धा हुनेछ । सातौँ वरीयताका रवि खड्काको सामना १३औँ वरीयताका रमेश अधिकारीले गर्नेछन् । अर्को खेलमा आठौँ वरीयताका रामे मगर र ११औँ वरीयताका सूर्यप्रसाद शर्मावित्त क्वार्टरफाइनल प्रवेशका लागि प्रतिस्पर्धा हुनेछ । यसैगरी नवौँ वरीयताका धनबहादुर थापा र १०औँ वरीयताका भुवनकुमार रोक्काले पहिलो चरणको खेलमा एकाअर्काको सामना गर्नेछन् । पहिलो चरणका विजेता आठ खेलाडी क्वार्टरफाइनलमा प्रवेश गर्नेछन् । क्वार्टरफाइनल खेलहरू बिहीवार हुनेछन् । सेमिफाइनल खेल शुकुवार हुनेछ । पहिलो चरण, क्वार्टरफाइनल,

सेमिफाइनल र तेस्रो स्थानको खेल १८ होलको हुनेछ । शनिवार हुने फाइनल खेल भने ३६ होलको हुनेछ । खेलाडीहरूले कुल दुई लाख ५० हजार रूपैयाँ नगद पुरस्कारका लागि प्रतिस्पर्धा गर्नेछन् । पहिलो चरणमा पराजित हुने आठ खेलाडीले जनही ६ हजार र क्वार्टरफाइनलमा पराजित चार खेलाडीले जनही ११ हजार रूपैयाँ प्राप्त गर्नेछन् । विजेताले ६० हजार प्राप्त गर्दा दोस्रो हुने खेलाडीले ४२ हजार तथा तेस्रो र चौथो हुने खेलाडीले क्रमशः ३२ हजार र २४ हजार रूपैयाँ पुरस्कार प्राप्त गर्नेछन् । नेपाल फीजीएका अध्यक्ष रविन्द्रमान श्रेष्ठले व्यावसायिक गल्फमा निरन्तर सहयोग गरेकोमा प्रमुख प्रायोजक सूर्य नेपाल प्रालिले धन्यवाद दिए ।

ललितपुर सिटी दोस्रो क्वालिफायरमा

काठमाडौं (प्रस)- ललितपुर सिटी मंगलबार डिफेन्डिड च्याम्पियन काठमाडौं रेजर्समाथि ३-० को रवाफिलो जितसहित नेपाल सुपर लिग (एनएसएल) को दोस्रो क्वालिफायरमा पुगेको छ । दशरथ रंगशालामा भएको इलिमिनेटरको प्रतिस्पर्धामा ललितपुर सिटीले लिग चरणको अन्तिम खेलमा बेहोरेको हारको बदला लिँदै दोस्रो क्वालिफायरमा स्थान बनाएको हो । लिग चरणमा काठमाडौं रेजर्सले ललितपुर सिटीलाई १-० ले हराउँदै क्वालिफायरमा स्थान बनाएको थियो । मंगलबार हारको बदला लिने क्रममा ललितपुर सिटी काठमाडौं रेजर्समाथि पूर्ण रूपमा हावी भयो । कप्तान तथा डिफेन्डर अञ्जन राईले रातो कार्ड सामना गरेपछि काठमाडौं रेजर्सले अन्तिम १६ मिनेटसम्म एक खेलाडीविना नै खेल्थे । तर, थप गोल भने नबेहोरे पनि ललितपुर सिटीलाई ३-० ले नतिजा सुम्पिन बाध्य भयो । ललितपुर सिटीले अब बिहीवार दोस्रो क्वालिफायरमा पोखरा

थन्डर्ससँग खेल्नेछ । पोखरा थन्डर्सले पहिलो क्वालिफायरमा धनगढी एफसीसँग हार व्यहोरेको थियो । त्यसअघि दिनेश हेन्जले १५औँ मिनेटमा गोल गर्ने सुन्दर अवसर गुमाउँदा ललितपुर सिटी खेलमा अग्रता बनाउन चुक्यो । इमोन इजेकिलले काठमाडौं रेजर्सका डिफेन्डरलाई विट गराउँदै दिएको पासमा अनमार्क दिनेश सहज गोल गर्न असफल भएका हुन् । ललितपुर सिटीले ३६ औँ मिनेटमा इजेकिलको गोलबाट अग्रता लियो । दुई मिनेटपछि नै काठमाडौं रेजर्सका सोखरुखको फ्रिक्क प्रहार ललितपुर सिटीका गोलकिपर जेफ्री विली मासलका लागि चुनौती भएन । ४३औँ मिनेटमा आदित्य शाक्यले लेफ्ट साइडबाट गरेको सट काठमाडौं रेजर्सका गोलकिपर अञ्जल श्रेष्ठले पन्च गर्दै बाहिर पठाईदिए । सोही क्रममा प्राप्त कर्नरबाट ललितपुर सिटी खेलमा फर्कियो । ललितपुर सिटीले पापा केवेको गोलबाट अग्रता दोब्बर पारे ।

उच्च गतिको दक्षिणपश्चिम चीनको युनान प्रान्तमा रहेको लिजियाङ-सांग्री-ला रेलवेमा उच्च-गतिको रेल।

तस्विर: सिन्हा

राष्ट्रसंघीय खाद्य निकायले अफगानिस्तानका लागि सहायता कटौती गर्ने

काबुल- संयुक्त राष्ट्रसंघीय विश्व खाद्य कार्यक्रम (डब्ल्युएफपी)ले बजेट अभावका कारण अफगानिस्तानलाई दिँदै आएको सहायता कटौती गर्ने घोषणा गरेको छ। खासा प्रेसले बताएको छ। सोमवार प्रकाशित भिडियोमा डब्ल्युएफपीले कडा जाडो मौसममा बजेट अभावका कारण करिव एक करोड मानिसलाई खाद्य सहायता घटाउन बाध्य हुनुपर्नेको बताएको छ। साथै उसले अन्तर्राष्ट्रिय निकायहरूसँग हालको जाडोमा अफगानिस्तानका जनतालाई सहयोग गर्न आह्वानसमेत गरेको छ। डब्ल्युएफपीले अफगानिस्तानलाई पहिलामा धेरै सहायताको आवश्यकता रहेकामा जोड दिएको छ। खासा प्रेसको रिपोर्टअनुसार विश्वको सबैभन्दा खराब खाद्य अक्षरता भएको आठ मुलुकमध्ये अफगानिस्तान पनि एउटा रहेको उक्त संगठनले जनाएको छ। अफगानिस्तानका जनता अहिलेको चिसो मौसमका सुरुआतबाट नराम्रोसँग प्रभावित भएको पनि उसले बताएको छ। यसैबीच युरोपेली युनियन (ईयू) ले अफगानिस्तानमा खाँचोमा परेकालाई सहयोगका लागि दुई करोड ५० लाख युरो सहायता गरेको डब्ल्युएफपीले घोषणा गरेको थियो। खासा प्रेसका अनुसार शासन परिवर्तन, आप्रवासीहरूलाई निर्वासित गर्ने संकट, मुलुकमा हालै गएको भूकम्प, पानीको कमी, जलवायु परिवर्तन र हालैको खडेरीका कारण अफगानिस्तानमा गरिबी बढेको छ र विशेषरूपमा महिला बालबालिकाहरूमा असर परेको छ। यसले अफगानिस्तानमा आवश्यकताको स्तरमा वृद्धि भएको छ। टोले न्युजको रिपोर्टअनुसार अफगानिस्तानमा बालबालिका तथा सशस्त्र द्वन्द्वका लागि राष्ट्रसंघीय महासचिवका विशेष प्रतिनिधिले एक रिपोर्टमा मुलुकमा बालबालिका गम्भीर उल्लंघनका लागि उच्च जोखिममा रहेको बताएका छन्। अफगानिस्तानस्थित खासा प्रेसका अनुसार यसअघि मानवीय सहायता समन्वयका लागि राष्ट्रसंघीय कार्यालय (ओसिएचए) ले इयूले अफगानिस्तानको मानवीय सहायतामा ३० लाख युरो सहयोग गरेको बताएको थियो। ओसिएचएका अनुसार इयूले प्रदान गरेको कोषले सहायता एजेन्सीहरूलाई सम्पूर्ण अफगानिस्तानमा खाँचोमा परेका लाखौंलाई आवश्यक सहायता र सुरक्षा दिन सक्षम बनाउने छ। रासस/एएनआई

नाइजेरियामा आक्रमण: १६० जनाको मृत्यु

अबुजा- मध्य नाइजेरियाका गांउमा भएको शंखलाबद्ध आक्रमणमा कम्तीमा १६० जनाको मृत्यु भएको स्थानीय अधिकारीहरूले सोमवार बताएका छन्। बोकोसोस्थित स्थानीय सरकारी क्षेत्रको गाउँ मुसुमा गोठाला र किसानबीच भएको फडपमा १६ जनाको मृत्यु भएको छ। बोकोसो, पठार राज्यको स्थानीय सरकारका अनुसार ११३ जनाको मृत्यु भएको पुष्टि भएको छ। फडपमा घाइते भएका ३०० भन्दा बढीको मृत्यु भएको थियो। नियमितरूपमा हुँदै आएका सशस्त्र आक्रमणले नाइजेरियाको उत्तरी र मध्य क्षेत्रमा गम्भीर सुरक्षा खतरा बढेको छ। रासस/सिन्हा

अस्थायी टोलीले बोकोसो क्षेत्रका १८ गाउँमा १०४ जनाको मृत्यु भएको उल्लेख गरेको छ। संसदका सदस्य डिक्सन चोलोमका अनुसार बार्किन लाडी क्षेत्रका थुप्रै गाउँहरूमा कम्तीमा ५० जनाको मृत्यु भएको छ। यो घटना पठारमा गत मे महिना यताकै सबैभन्दा हिंस्रक घटना हो। सो घटनामा किसान र गोठाला बीचको फडपमा १०० भन्दा बढीको मृत्यु भएको थियो। नियमितरूपमा हुँदै आएका सशस्त्र आक्रमणले नाइजेरियाको उत्तरी र मध्य क्षेत्रमा गम्भीर सुरक्षा खतरा बढेको छ। रासस/सिन्हा

युक्रेनद्वारा क्रिमियामा रुसी जहाज ध्वस्त

क्रिम- युक्रेनको वायुसेनाले मंगलबार उसले क्रिमिया प्रायद्वीपमा ड्रोन बोकेको आशंकाका मस्कोको किभविस्टको युद्धमा प्रयोग गरिएको रुसी जहाजलाई ध्वस्त पारेको बताएको छ। वायुसेनाको रणनीतिक उड्डयनले फिओडोसिया क्षेत्रमा रुसी संघको ब्याक सी फ्लोटको नोभोचेर्स्क जहाजलाई क्रुज मिसाइलले आक्रमण गरेको युक्रेनले दावी गरेको छ। फिओडोसिया रुसी नौसेनाको कब्जा गरिएको क्रिमियन प्रायद्वीपस्थित आधार शिविर हो। सोलले बताएअनुसार सो विमान रुसले युक्रेनका विरुद्ध नियमितरूपमा प्रयोग गर्ने इरानी विफोटक ड्रोनसँग सम्बद्ध रहेको आशंका गरिएको छ। वायुसेना कमान्डेन्ट माइकोला ओलेचोविकले फिओडोसियामा रहेको रुसी नौसैनिक आधारमा भएको ज्वलन्त विफोटको भिडियो पोस्ट गरेका छन्। रासस/एएफपी

साउदीमा वैदेशिक रोजगारको अवसर

Table with 2 columns: Job Title, Salary. Includes Scaffolding Erector (1200 AED) and Supervisor (2000 AED).

ALSEEF ALSHARQI COMPANY

Table with 2 columns: Job Title, Salary. Includes food and beverage counter worker (1500 AED).

Sulav Recruitment Pvt.Ltd.

Maharajgunj, sankhapark, Kathmandu Nepal, Telephone: +977 1 5903011/5903012

युएईमा वैदेशिक रोजगारको अवसर

Table with 2 columns: Job Title, Salary. Includes Security Guard (1600 AED).

ARABIAN GULF SECURITY SERVICES L.L.C

Table with 2 columns: Job Title, Salary. Includes Kitchen Worker (1000 AED).

NOMOU AL THANI BEVERAGES SERVICES EST.

Table with 2 columns: Job Title, Salary. Includes Kitchen Worker (1000 AED).

ARANIKO OVERSEAS PVT. LTD.

Kupondole (Opposite Hotel Himalaya), Kathmandu, Nepal. Tel: +977 1 5455365/5010657/5010658

कुवेतमा वैदेशिक रोजगारको अवसर

Table with 2 columns: Job Title, Salary. Includes MANICURE/PEDICURE (150 KD).

STELLA LUGENTI LADIES BEAUTY SALON COMPANY

Table with 2 columns: Job Title, Salary. Includes Upload and download operator (1500 AED).

TAIBA CARPET FACTORY CO LTD

Table with 2 columns: Job Title, Salary. Includes Upload and download operator (1500 AED).

Chinari Overseas Pvt. Ltd.

P.O. Box : 8837, Dhumbarahi, Kathmandu, Nepal. Tel : +977-1-4372922/ 4376922

युएईमा वैदेशिक रोजगारको अवसर

Table with 2 columns: Job Title, Salary. Includes Commercial Sales Representative (1500 AED).

ISTISHERAT ALEMIA PROJECT MANAGEMENT SERVICES EST.

Table with 2 columns: Job Title, Salary. Includes Commercial Sales Representative (1500 AED).

OM NILGIRI RECRUITMENT PVT. LTD.

Chapalkarkhana, Maharajgunj, Kathmandu, Tel: 015918589, Mobile: 9761617777

मलेसियामा वैदेशिक रोजगारको अवसर

Table with 2 columns: Job Title, Salary. Includes Factory Worker (1500 RM).

RITE FURNITURE INDUSTRIES SDN.BHD.

Table with 2 columns: Job Title, Salary. Includes Factory Worker (1500 RM).

BIGYAN HR MANAGEMENT PVT. LTD.

Chandol - 4 Chapalkarkhana, Kathmandu, Tel.-014522477, 014523477

साउदीमा वैदेशिक रोजगारको अवसर

Table with 2 columns: Job Title, Salary. Includes Kitchen Worker (1000 AED).

NOMOU AL THANI BEVERAGES SERVICES EST.

Table with 2 columns: Job Title, Salary. Includes Kitchen Worker (1000 AED).

ARANIKO OVERSEAS PVT. LTD.

Kupondole (Opposite Hotel Himalaya), Kathmandu, Nepal. Tel: +977 1 5455365/5010657/5010658

साउदीमा वैदेशिक रोजगारको अवसर

Table with 2 columns: Job Title, Salary. Includes Upload and download operator (1500 AED).

TAIBA CARPET FACTORY CO LTD

Table with 2 columns: Job Title, Salary. Includes Upload and download operator (1500 AED).

ABC PLACEMENTS PVT. LTD

Gaushala-9, Battispatali, Kathmandu, Nepal, Tel : 977-1-4482340

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन काउन्टर

- पशुपति विज्ञापन सेवा - सोह्रकुटे, नयाँबजार फोन नं. ४३५५७६०, ९८४९८७७७९६ ९८६६४३०९५५। स्मार्ट सर्भिस नेपाल प्रा.लि.-सिनामंगल, एयरपोर्ट, शम्भु मार्ग, फोन नं.०१२२९६६५८/९८४२६३५८१५। लोटस कम्युनिकेशन- गोंगबुचोक, फोन नं. ४३६४७१। धुवको पसल- डिल्लीबजार, फोन नं. ४४३९२०१। Reachmond Books Shop (रोहित दाहाल) - फोन नं.४०९६३१८, महाराजगञ्ज, भाटभटेनी गेट। Yonjan Enterprise - Dhalku Bhishal Nagar, 4438217। दन्तकाली स्टेशनरी - नयाँबसपार्क फोन नं. ९८१३९६०७४६। सारीका स्टेशनरी पसल - फोन नं. ९८५१२९६८६। ज्ञान्ज्योति पुस्तक पसल - बागबजार, फोन नं. ४२४००६०। विश्व स्वतन्त्र सञ्चार- सुन्धारा, फोन नं. ४२९१४९२। निशा बुक्स एण्ड स्टेशनरी - लगनखेल, ५५३९९५७, ९८४९६२७४८९। वीडिङ्क मिडिया प्रा.लि. - पुरानो बानेश्वर चोक, फोन नं. ४४९२३०९, २०१४९३२, ९८४९६०९१४। हिमचुली स्टेशनरी- बालाजु नेपालटार, फोन नं.४३८७२४२, ९८४९४४००८३। मल: स्टेशनरी- गढाघर ठिमी, फोन नं. ६६३०५७। B-Tech Nepal- पुतलीसडक चोक, फोन नं.9851079417, 2297501। HaLMax Communication - Jamal Kathmandu, 4224181, 4245457, 9841853198, (Hari Dawadi) जमलको पुलमुनी- विश्वज्योति हल हसाईडमा), बी.एण्ड बी. कम्युनिकेशन एण्ड साइबर- कलंकी चोक फोन: ०१-४२७६५३३०, फ्याक्स:०१-४२७९३२२। दाजुभाइ स्टेशनरी - पिगलास्थान, गौशाला, फोन: ०१-४४९४६१५, ९८४९५०८९९९, ए.आर स्टेशनरी च्यासल गेट -९ ललितपुर फोन नं. ९८४९२६६९८९, हलफ्याक्स मिडिया एण्ड कम्युनिकेशन जमल, काठमाडौँ सम्पर्क : ०१- ४२२४९८१, ०१- ४०९२५७७, लोटस एड मिडिया एण्ड मार्केटिङ गोंगबु चोक फोन नं. ९८५१०२४३९८ र ९८६०३४६२५७, कमल स्टेशनरी, सिफल फोन नं. ९८४३२६४२३२, ०१५५८०९८४।

छापावाला सुन	तेजाबी सुन	चाँदी
प्रति तोला - १२०५००	प्रति तोला - ११९९००	प्रति तोला - १४८५

मुलुकको अर्थतन्त्र सुधारोन्मुख छ : अर्थमन्त्री

प्रभाव संवाददाता

चितवन- अर्थमन्त्री डा प्रकाशशरण महतले अर्थतन्त्र सुधारोन्मुख भएको बताएका छन्। मंगलवार भरतपुर विमानस्थलमा कुराकानी गर्दै उनले अर्थतन्त्रका सूचक सकारात्मक देखिएका बताएका हुन्। अर्थमन्त्रीले भने, 'नेपालमा भविष्य छैन, यहाँ लगानी गर्नु हुँदैन भन्ने नकारात्मक प्रचार अन्त्य भएको छ, अब लगानीको वातावरण बनेको छ।' उनले भने, 'यहाँ अब केही गर्न हुँदैन भन्ने प्रचार भयो, तर वास्तवमा त्यस्तो होइन, तथ्याङ्कले देखाएको छ।' लगानीको वातावरण विधोन्नत खोजिएको भए पनि यसलाई चिरेर सहज अवस्थामा अर्थतन्त्र आएको उनले बताए। अर्थमन्त्रीले भने, 'लगानी गर्नेहरूको आत्मविश्वास बढेको छ, नियोजित प्रचार गर्नेको नियत सबैले बुझेका छन्, लगानी गर्दा पहिचान गरेर लगानी गरौं भन्ने सन्देशका साथ अघि बढ्ने भविष्य सुन्दर छ।' उनले निष्कर्ष भएर लगानी र खर्च गर्न आग्रह गरे।

गर्दै प्रतिफल प्राप्त हुने उद्योगमा खर्च गर्ने सरकारको नीति रहेको स्पष्ट गरे। सेयरबजार विस्तारै माथि गइरहेको भन्दै अर्थमन्त्रीले भने, 'घरजग्गा कारोबारमा सुधार भएको छ, उल्लेख्य मात्रामा पर्यटक भित्रिएका छन्, पूर्वाधारमा लगानी केन्द्रित गर्ने हो भने प्रशस्त मुनाफा आर्जन हुन्छ।' अथाह सम्भावनाको पर्यटन क्षेत्रमा लगानी गर्न उनले आह्वान गरे। विदेशी मुद्रा सञ्चित सन्तुलित रहेको भन्दै उहाँले विप्रेषण पनि सकारात्मक रहेकाले अर्थतन्त्र सुधारोन्मुख रहेको दोहोर्‍याए। राष्ट्र बैंकको पछिल्लो निर्णयले अल्पयुगो परेका व्यवसायीलाई सम्बोधन गरेको उनले बताए। उनले भने, 'नीतिगत व्याजदर घटेको छ, त्यसको प्रभाव बैंकहरूमा देखिन थालेको छ।' असल नियतका साथ काम गर्नेलाई सरकारले सहयोग गर्दै आएको छ। बैंकको ऋण तिर्दैतिर्दिन भन्नु कसैले पनि पाउँदैन, कुत्सित स्वार्थले गरिएका प्रचारको प्रतिवाद गर्नुपर्छ, अर्थमन्त्रीले भने।

'वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेटको शैली फेर्छु'

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले आगामी आर्थिक वर्षदेखि सरकारले वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेटको शैली परिवर्तन गर्ने बताएका छन्। आफ्नो एकवर्षे कार्यकालको उपलब्धि सार्वजनिक कार्यक्रमका क्रममा देशवासीका नाममा सम्बोधन क्रममा प्रधानमन्त्री दाहालले पुरातन शैलीको नीति तथा कार्यक्रमले नतिजा दिन नसकेको स्वीकार गर्दै अब नयाँ शैली अपनाइने बताएका हुन्।

बजेट निर्माणको परम्परागत तरिकाले एकातिर प्राथमिकताप्राप्त आयोजनामा बजेट विनियोजन हुन सकेन भने अर्कोतिर खर्चको सही आकलन पनि हुन सकेन, यसको प्रत्यक्ष असर पुँजीगत खर्चमा परी समग्र आर्थिक क्षेत्र नै प्रभावित भयो, प्रधानमन्त्री दाहालले भने, 'यस वर्षदेखि नीति, योजना र बजेट निर्माणको परिपाटी फेरेर नयाँ तरिकाले जाने तयारीमा छु, हाम्रो वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट प्रणालीलाई परम्परागत धारबाट भिन्न बनाउनै पर्यछ।' आगामी आर्थिक वर्षको बजेटका सिद्धान्त र प्राथमिकता यही फागुनमा सार्वजनिक गर्ने तयारी सरकारले गरिरहेको पनि उनले बताए। बजेटको सिद्धान्त र प्राथमिकता समयमै सार्वजनिक गरेर त्यसमाथि जनप्रतिनिधि तथा आम नागरिकको सुझाव लिइने पनि उनको भनाइ छ। बजेट निर्माणको परम्परागत तरिका भन्दा उने उद्घोष गर्दै प्रधानमन्त्री दाहालले दुई अङ्कको आर्थिक वृद्धिदरको लक्ष्य हासिल गर्नेगरी नीतिगत, संरचनागत र कानुनी सुधारका काम सरकारले गर्ने पनि उनले स्पष्ट पारे। गत वर्षको तुलनामा उपभोक्ता मूल्यवृद्धि घटेको उनको भनाइ छ। विकास र समृद्धिको यात्रा सन्तोषजनक नभए पनि सरकारले अधिकतम प्रयास गरिरहेको पनि उनको भनाइ छ। आफ्नो नेतृत्वको सरकार पूर्ण रूपमा सफल भएको दाबी आफूले नगर्ने पनि दाहालले बताए। 'आज म यो सम्बोधनबाट देशवासीसामु स्वीकार गर्दछु कि, सरकार असफल त भएन, तर मेरो आफ्नै हट्टीअनुसारको परिणाम पनि आएको छैन, म बर्निसकेका पूर्वाधारको जस खोसाखोस गर्न छोडेर सम्पन्न हुन बाँकी पूर्वाधारको चिन्तामा छु, प्रधानमन्त्री दाहालले भने, देश कति बढ्यो भन्ने होइन, देश कति चल्न सक्थ्यो भन्ने आत्मसमीक्षामा छु, यही चिन्ता र आत्मसमीक्षाका साथ सार्वजनिक घोषणा गर्दछु, अब सरकारको कार्यशैली फेरिन्छ।' केही पूर्वनिर्धारित र अपरिहार्यबाहेक कुनै पनि सार्वजनिक कार्यक्रममा नजाने उद्घोष पनि प्रधानमन्त्री दाहालले गरेका छन्। उनले भने, 'केही पूर्वनिर्धारित र अपरिहार्यबाहेक कुनै पनि सार्वजनिक कार्यक्रममा नगएर

छिमेकी मुलुक भारत, बङ्गलादेश र चीनसमेत नेपालको विद्युत् व्यापारका साभेदार बन्ने परिस्थिति तयार भएकाले अब सरकार 'गेमचेन्जर' ठूला जलविद्युत् आयोजनाहरूमा लागेको प्रधानमन्त्री दाहालले बताए। बूढीगण्डकी जलविद्युत् आयोजनाका लागि पेट्रोलियम पदार्थमा लगाइँदै आएको पूर्वाधार करसमेत सोही आयोजनालाई उपलब्ध गराइने र स्रोतको अभाव हुन नदिने स्पष्ट पार्दै प्रधानमन्त्री दाहालले अबको तीन वर्षभित्र सम्पन्न गर्ने गरी नेपाल विद्युत् प्राधिकरणबाट १० हजार आठ सय मेगावाट क्षमताको कर्णाली चिसापानी जलविद्युत् आयोजनाको थप अध्ययन सुरु भएको जानकारी दिए। त्यस्तै, केही ठूला आयोजनामा लगानी जुटाउने प्रयास भइरहेको उनले बताए। 'एक हजार नौ सय दुई मेगावाट क्षमताको मुगु कर्णाली जलविद्युत् आयोजनाको अध्ययन सम्पन्न भएको छ। नौ सय मेगावाट क्षमताको अरुण तेश्रो जलविद्युत् आयोजनालाई सरकारका तर्फबाट पर्याप्त सहजीकरण भइरहेको छ', प्रधानमन्त्री दाहालले भने, 'एक हजार ६३ मेगावाट क्षमताको माथिल्लो अरुण आयोजनालाई लगानी जुटाउने कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ। आउँदो दुईदेखि तीन महिनाभित्र टेस्टिङ कामसिनिड भइरहेका थप आयोजनाहरूबाट करिब पाँच सय ६४ मेगावाट विद्युत् उत्पादन हुनेछ।' हालसम्म नौ हजार एक सय ६४ मेगावाटका जलविद्युत् आयोजनाको निजी क्षेत्रसँग विद्युत् खरिद सम्झौता सम्पन्न भएको र जसमध्ये यस वर्षमात्र करिब दुई हजार दुई सय मेगावाट बराबरको विद्युत् खरिद सम्झौता सम्पन्न भएको पनि प्रधानमन्त्री दाहालले उल्लेख गरे।

सुपरमाई हाइड्रोको उत्पादन बन्द

इलाम (प्रस)- इलाममा सञ्चालित सुपरमाई हाइड्रोपावरको उत्पादन स्थानीयद्वारा बन्द गरिएको छ। हाइड्रोले छोडनुपर्ने जति पानी खोलामा नछोडेको र स्थानीयको माग सम्बोधन नगरेको भन्दै स्थानीयवासीले सोमबार रातिदेखि उत्पादन बन्द गराएका हुन्। इलाम नगरपालिका र माईजोगमाई गाउँपालिकाबीचको माईखोलामा हाइड्रोपावर सञ्चालित छ। स्थानीयले खोलाको पानी हाइड्रोमा जान नदिई वगरमा पानी कटाइदिएको स्थानीय हरि भण्डारीले जानकारी दिनुभयो। सो हाइड्रोपावरले माईजोगमाई-५ स्रोताडमा ३० घण्टा सडक मर्मतका लागि स्काभेटर उपलब्ध गराउने भन्दै स्थानीयलाई पटकपटक फुक्याएका कारण हाइड्रोको उत्पादन बन्द गर्नुपरेको उनले बताए। 'खोलामा छोड्नु पर्ने २० प्रतिशत पानीसमेत उहाँहरूले छोड्नु भएको छैन,' भण्डारीले भने। सुरुमा स्थानीयवासीले माग गरेको ३० घण्टा सडक मर्मतका लागि स्काभेटर दिने भनिएको र वडाबाट सिफारिस लिएर आउन आग्रह भएको थियो। माईजोगमाई गाउँपालिका-५ वडा कार्यालयको सिफारिससहित जाँदासमेत स्काभेटर उपलब्ध नगराएपछि उत्पादन बन्द गराउनु परेको बताइएको छ। स्थानीयवासीले सोमबार रातिदेखि नै जाग्राममा बसेर उत्पादन बन्द गराएका हुन्। सबै पानी खोलातर्फ लगाइदिएपछि उत्पादन पूर्ण रूपमा बन्द भएको छ। माग पूरा नभएसम्म आन्दोलन नरोकिने स्थानीयको भनाइ छ।

विदेशबाट फर्केर तरकारी खेती

भोजपुर- विदेशको अनुभव र भोगाइले आफ्नै ठाउँमा कृषिमा लाग्नेको संख्या भोजपुरमा बढ्न थालेको छ। विदेशबाट फर्केर स्वदेशमा कृषि व्यवसायमा फर्कत धेरैले मनग्य आम्दानी गर्दै आएका छन्। भोजपुरको रामप्रसादराई गाउँपालिका-८ खोक्सिकका मनिराज राई विदेशबाट फर्केर व्यावसायिक तरकारी खेतीमा लागेका छन्। दशवर्ष विदेश बसेका राई अहिले गाउँमा कृषि उद्यममा जोडिएका हुन्। उनले गोलभेंडा, बन्दा, फुलकोभी, गाँजरलगायत तरकारीको व्यावसायिक खेती गरिरहेका छन्। वडा कार्यालयको पहलमा आवश्यक तालिमसँगै औजार तथा उपकरण पाएपछि व्यवसायमा थप सहजता भएको राईले बताए। 'विदेशमा गरेको दु:ख र अनुभव आफ्नै ठाउँमा उपयोग

गरेर आम्दानीलाई अझ बढाउने लक्ष्य रहेको उनले योजना सुनाए। उत्पादन भएको तरकारी स्थानीय बजारमा खपत हुने उनको भनाइ छ। वडा कार्यालयले व्यावसायिक रूपमा तरकारी खेतीमा जुटेका किसानको पहिचान गरेर उनीहरूको व्यावसायिक योजनाको आधारमा अनुदानसँगै तालिम तथा कृषियन्त्र, उपकरण सहयोग गर्दै आएको छ। यहाँका कतिपय ठाउँ भौगोलिक रूपमा उर्वरभूमि रहेकाले कृषिलाई प्राथमिकतामा राखेर काम गरिरहेको वडाध्यक्ष बाबुकमार राईले बताए। भावी दिनमा व्यावसायिक खेतीका लागि माटोको परीक्षण गरेर माटो सुहाउँदो बाली लगाउन प्रोत्साहन गरिने उनको भनाइ थियो। 'आर्थिक रूपमा किसानलाई सक्षम बनाउन कृषिमा जोड दिन आवश्यक छ', वडाध्यक्ष राईले भने, 'स्थानीयवासीलाई व्यावसायिक कृषिमा जोड्न आवश्यक काम गरिरहेका छौं। किसानलाई तरकारी खेती, व्यावसायिक बाख्रापालन, विभिन्न सीपमूलक तालिम दिँदै आएका छौं। अहिले व्यावसायिक कृषिमा लाग्नेको संख्या बढ्दो छ।' किसानले उत्पादन गरेको कृषि उपजलाई बजारीकरणसमेत सहयोग गर्ने लक्ष्य रहेको वडाध्यक्ष राईले जानकारी दिए। रासस

जाडो मौसममा हुने सवारी दुर्घटनाको जोखिमबाट बचौं ।

- सावधानीपूर्वक सवारी साधन चलाऔं ।
- हुस्सु, कुहिरो, शीतलहरको बेला बत्ति बालेरमात्र सवारी साधन चलाऔं ।
- सवारी साधन चलाउँदा मादक पदार्थ सेवन नगरौं ।
- सवारी चालकले मादक पदार्थ सेवन गरेको शंका लागेमा प्रहरीको नि:शुल्क टेलिफोन नं. १०० र १०३ मा खबर गरौं ।

आफू पनि बचौ, अरुलाई पनि बचाऔं ।

नेपाल सरकार विज्ञापन बोर्ड

अब मात्र एक क्लिकमा... www.prabhabinline.com

facebook [www.facebook.com/Prabhab Online](https://www.facebook.com/PrabhabOnline)

प्रभाव दैनिक